

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 944 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

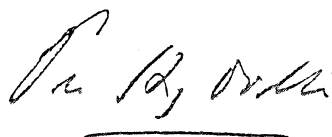
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor
1	400.C.2-0	EU-sekr.

8. maj 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 15. maj 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (konkurrenceevne) den 19. maj 2003 – vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Poul N. Andersen

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Økonomi- og Erhvervsministe-
riet

6. maj 2003

Eksp.nr. 71741

/TAF

Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 19. maj 2003.

1.a	Resultattavlen for Det Indre Marked nr. 12.....	2
1.b	Strategi for det indre marked 2003-2006	5
2.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv på selskabsrettens område vedrørende overtagelsestilbud, KOM (2002) 534.....	10
3.	Forslag til Rådets forordning om EF-patentet - KOM(2000)412	18
4.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om måleinstrumenter KOM(2000)566 endelig	30
5.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om narkotikaprækursorer (KOM(2002)494).....	33
6.	Forslag til direktiv om forbrugercredit (KOM (2002) 443 endelig).....	35
7.	Kommissionens forslag til forordning om salgsfremmende foranstaltninger i Det Indre Marked (KOM(2001) 546 endelig udg.).....	43
8.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/35/EF om sødestoffer til brug i levnedsmidler. KOM (2002) 375 endelig	54
9.	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler. KOM (2002) 485 endelig	57
10.	Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om 26. ændring af direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af nonylphenol (NP), nonylphenol ethoxylate (NPE) og cement (Chrom VI i cement). KOM (2002) 459 final	60
11.	Uformelt ministermøde om Europæisk Turisme den 6. maj 2003.....	63
12.	Uformelt ministermøde om forbrugerpolitik (Eretria, 8. maj 2003).....	65
13.	Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Direktiv 95/2/EF om betingelserne for anvendelse af tilsætningsstoffet E425 konjac KOM (2002) 451 endelig	67

1.a Resultattavlen for Det Indre Marked nr. 12

Nyt notat

Resumé

Som en del af Handlingsplanen for Det Indre Marked blev det i 1997 besluttet, at Kommissionen hvert halve år skal udarbejde en resultattavle, som gør status over effektiviteten og implementeringen af det indre marked.

Den 12. udgave af Resultattavlen blev offentliggjort den 5. maj 2003. Sagen skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

Det Europæiske Råd vedtog i Amsterdam den 16.-17. juni 1997 Handlingsplanen for Det Indre Marked. Formålet med handlingsplanen var at forbedre gennemførelsen og effektiviteten af Det Indre Marked. Med henblik på at gøre status udarbejder Kommissionen hvert halve år en resultattavle.

Den 11. udgave af resultattavlen udkom i november 2002 og var en jubilæumsudgave i anledningen af 10-året for det indre marked. På forårstopmødet i Stockholm 2001 blev stats- og regeringscheferne enige om, at medlemsstaterne til topmødet i Barcelona 2002 skulle have gennemført 98,5 pct. af indre markeds direktiver. Kun 7 medlemsstater (Danmark, Sverige, Finland, Holland, Spanien, Belgien og UK) opfyldte målet i Barcelona. De resterende lande havde gennemført mindst 97 pct. og den gennemsnitlige gennemførelse var 98,2 pct.

Stats- og regeringscheferne besluttede derfor på topmødet Barcelona, at medlemsstaterne til topmødet 2003 skulle have en gennemførelsesprocent på mindst 98,5 pct., og 100 pct. for de direktiver, hvis gennemførelsesfrist er overskredet med 2 år. På topmødet i 2003 opfordrede Stats- og regeringscheferne medlemsstaterne til fornyet indsats for senest i juli 2003 at opfylde Stockholm- og Barcelona-målene. Samtidig skal rådet inden forårstopmødet 2004 forelægge en rapport om, hvordan det går med fremskridt i rådets relevante sammensætninger.

På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 19. maj 2003 forventes det, at Kommissionen vil præsentere resultattavlens 12. udgave.

Resultattavle nr. 12 indeholde følgende hovedafsnit: *Gennemførelse af reglerne i det indre marked, skattehindringer og prisundersøgelse i tiltrædelseslandene.*

I afsnittet om *gennemførelse af reglerne i det indre marked* fremfører Kommissionen, at kun 5 medlemsstater opfylder 98,5 pct. målet (Danmark, Sverige, Finland, UK og Spanien). Samtidig er den samlede gennemførelse faldet fra 98,2 pct. til 97,6 pct. Kun 4 lande opfylder i resultattavlen

målet om 100 pct. gennemførelse for de direktiver, hvis gennemførelsesfrist er overskredet med 2 år. Det er Danmark, Finland, Portugal og UK.

Antallet af overtrædelsessager er også steget med 6 pct. siden november sidste år. Frankrig og Italien tegner sig for næsten 30 pct. af alle sager. Kommissionen ønsker, at overtrædelse så vidt muligt løses af medlemsstaterne selv for at aflaste Kommissionen. Kommissionen har derfor foreslået øget brug af "pakkemøder" samt SOLVIT.

Pakkemøder er møder, hvor Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab gennemgår overtrædelsessager. Herved løses ca. 50 pct. af sagerne. SOLVIT er et netværk af medlemsstaternes administrationer, der siden juni 2002 har håndteret uoverensstemmelser om håndteringen af indre markedslovgivningen. Ca. 70 pct. af sagerne bliver løst, og mest inden for 10 uger, som er den frist, Kommissionen har fastsat.

I denne udgave af resultattavlen har Kommissionen også valgt at fremhæve *skattehindringer* i det indre marked. Forskellig selskabsbeskatning i alle lande leder til omkostninger for virksomhederne. Ifølge Kommissionen vil en fælles konsolideret selskabsbeskatning reducere virksomhedernes omkostninger betydeligt. Kommissionen fremhæver også medlemsstaternes forskellige momssatser, registreringsafgifter og arbejdsmarkedsorienterede pensionsordninger som hindringer for udnyttelsen af det indre markeds fulde potentiale.

I den 12. udgave af resultattavlen offentliggør Kommissionen også en *prisundersøgelse i tiltrædelseslandene*, som viser, at priserne i disse lande er meget lave. Sammenlignet med Spaniens og Portugals priser før tiltrædelse, som var hhv. 60 pct. og 72 pct. af EU gennemsnittet, har halvdelen af de nye lande et prisniveau, som er 50 pct. lavere end EU gennemsnittet. Det er især lave lønninger og huslejer, som er årsagen til disse priser. Kommissionen forudser, at udvidelsen ligesom tidligere udvidelser vil føre til priskonvergens.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om resultattavlen, som netop er offentliggjort.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen forventes ikke at vurdere sagen i forhold til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Sagen skønnes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, da resultattavlen vedrører status for det indre marked.

4. Gældende dansk ret

Resultattavlen er en fremskridtsrapport vedr. indre markeds forhold og berører derfor ikke i sig selv dansk lovgivning.

5. Høring

Resultattavlen vil ikke blive sendt i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Europaudvalget har ikke tidligere været orienteret om Resultattavle nr. 12. I forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 14. november 2002 blev Europaudvalget orienteret om Resultattavle nr. 11.

1.b Strategi for det indre marked 2003-2006

Nyt notat

Resumé

Kommissionen vedtog den 7. maj 2003 meddelelsen om strategien for det indre marked 2003-2006. Den nye langsigtede strategi er en del af den strømlining af den årlige koordinering af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken, som Kommissionen vedtog 3. september 2002. Ifølge Det Europæiske Råds konklusioner fra Bruxelles marts 2003 skal strategien sammen med de overordnede økonomiske retningslinjer og beskæftigelsesstrategien udgøre en samlet, effektiv og konsekvent tilgang til strukturreformer i et 3-årigt perspektiv.

Den nye strategi for det indre marked beskriver, hvad EU skal gøre de næste tre år for at opnå det maksimale potentiale af udvidelsen. Det Europæiske Råd har opfordret til hurtigere reformer for at øge konkurrenceevnen og vækst i EU. I den forbindelse blev Konkurrenceevnerådets vigtige rolle understreget. Kommissionen har derfor fremsat denne strategi.

Kommissionen ser tre grunde til en ny strategi netop på nuværende tidspunkt. Den første er, at det indre markeds præstation er central for opnåelsen af Lissabon-målet. For det andet, fordi udvidelsen allerede sker om et år. For det tredje, fordi EU står overfor en enorm udfordring med den aldrende population.

Det er Kommissionens holdning, at den kommende udvidelse betyder, at fokus for strategien må være at styrke basis eller fundamentet i det indre marked, dvs. fjerner barriere for handel med varer og tjenester, sikre korrekt gennemførelse og håndhævelse, reducere administrative byrder, håndtere skattehindringer samt udvide udbudsmulighederne.

Kommissionen fremhæver i strategien 10 områder, hvor der er behov for handling. Strategien skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige. Eventuelle lovgivningsmæssige konsekvenser må vurderes i forbindelse med de enkelte konkrete initiativer.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog den 7. maj 2003 meddelelsen om strategien for det indre marked 2003-2006. Den nye langsigtede strategi er en del af den strømlining af den årlige koordinering af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken, som Kommissionen vedtog 3. september 2002. Ifølge Det Europæiske Råds konklusioner fra Bruxelles marts 2003 skal strategien sammen med de overordnede økonomiske retningslinjer og beskæftigelsesstrategien udgøre en samlet, effektiv og konsekvent tilgang til strukturreformer i et 3-årigt perspektiv.

Strategien for EU's Indre Marked, KOM (1999) 624, blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 1999. Strategien indeholdt langsigtede strategiske mål samt målrettede aktioner med tidsfrister for, hvornår disse skulle gennemføres. Siden 1999 har Kommissionen én gang årligt evalueret og tilpasset strategien.

Kommissionen fremlagde den første evaluering af Strategien for EU's Indre Marked, KOM (2000) 257, i maj 2000, den anden 11. april 2001, KOM(2001) 198, og den tredje 10. april 2002, KOM(2002) 171. Evalueringerne har gjort status over, hvor langt man er kommet med de målrettede aktioner, herunder hvilke aktioner der er forsinkede i forhold til de fastsatte tidsfrister. Kommissionen har endvidere opregnet nye forslag til aktioner, og udpeget de aktioner, som har højest prioritet.

Den nye strategi for det indre marked beskriver, hvad EU skal gøre de næste tre år for at opnå det maksimale potentiale af udvidelsen. Det Europæiske Råd har opfordret til hurtigere reformer for at øge konkurrenceevnen og vækst i EU. I den forbindelse blev Konkurrenceevnerådets vigtige rolle understreget.

Kommissionen ser tre grunde til en ny strategi netop på nuværende tidspunkt. Den første er, at det indre markeds præstation er central for opnåelsen af Lissabon-målet. For det andet, fordi udvidelsen allerede sker om et år. For det tredje, fordi EU står overfor en enorm udfordring med den aldrende population.

Det er Kommissionens holdning, at den kommende udvidelse betyder, at fokus for strategien må være at styrke basis eller fundamentet i det indre marked, dvs. fjerne barrierer for handel med varer og tjenester, sikre korrekt gennemførelse og håndhævelse, reducere administrative byrder, håndtere skattehindringer samt udvide udbudsmulighederne.

Kommissionen fremhæver i strategien 10 områder, hvor der er behov for handling:

1. Fremme den fri bevægelighed for varer

- Gensidig anerkendelse
- Ny metode
- Standardisering
- Motorkøretøjssektoren
- Rammer for miljø
- Produktsikkerhed

2. Integration af servicemarkederne

- Salgsfremmende foranstaltninger og gensidig anerkendelse af eksamensbeviser
- Direktiv om services i det indre marked
- Udvidet mekanisme for nationale tekniske forskrifter

- Servicesikkerhed for forbrugerne
  - Udestående direktiver i handlingsplanen for finansielle tjenester (prospekter, investeringsservice, gennemsigtighed og kapitaldækning)
  - Færdiggørelsen og fortsat udvikling af handlingsplanen for finansielle tjenester
- 3. Sikre netvæksindustrier af høj kvalitet**
- Jernbanepakken, Fælleseuropæisk luftrum, adgang til havnetjenester, aftale fælles luftrum med USA
  - Energipakken
  - Vand- og affaldssektoren
  - Post
  - Statsstøtte til tjenester af generel økonomisk interesse
  - Grønbog om offentlig-privat samspil
- 4. Reducere skattehindrings indvirkning**
- Virksomhedsbeskatning
  - VAT
  - Motorkøretøjsbeskatning
  - Aktieudbytte
- 5. Udvide udbudsmuligheder**
- Udbudsreglerne
  - En national overvågningsmyndighed
  - Offentlige Udbuds netværk
  - E-udbud
- 6. Forbedre betingelserne for virksomhederne**
- EF-patentet
  - Håndhævelse af intellektuel ejendomsret og software-patentet
  - Copyright
  - Statsstøtte
  - Internationale Regnskabsstandarder
  - Revision
  - Overtagelsestilbud
  - Europæisk privat statut for SMV'er
- 7. Den demografiske udfordring**
- Direktiver om pensionsfonde
  - Et direktiv om mobile erhvervspensioner
  - Skattediskrimination
  - Helsetjenester
- 8. Forenkling af lovgivningsmæssige rammer**
- Den lovgivningsmæssige kultur
  - Forenelighedstest (indre marked)
  - Bedre reguleringsrepræsentanter

- Indikatorer

9. **Håndhævelse af reglerne**

- Gennemførselsmål
- Præventiv dialog
- Anbefaling om bedste praksis
- Juridisk instrument til obligatorisk gennemførelse
- Reduktion af overtrædelser med 50 pct. i 2006
- Standard gennemførelsesperioder
- Standard sanktionsklausuler
- "Indre Markeds Autoriteter"
- Ensartet håndhævelse af forbrugerbeskyttelse

10. **Formidle bedre information**

- Information til nye medlemsstater
- Dialog med borgere og virksomheder
- Informationsportal
- En indre markedsportal
- Euroquichet netværk

Derudover fremhæver Kommissionen særskilt mulighederne i et nyt udvidet indre marked:

- Førtiltrædelsesassistance
- Notifikation før tiltrædelse
- Et enhedsjuridisk instrument
- Protokoller til Europa-aftalerne om overensstemmelsesvurderinger og godkendelse af industriprodukter
- Information til relevante myndigheder om udvidelsesvirkning
- Kort-varige praktikantophold

Kommissionen nævner til slut det indre marked i international kontekst:

- "Nye naboer"
- Overensstemmelse mellem EU-lovgivning og FN-lovgivning
- EU-USA dialog om finansielle markeder
- Forbedret kontrol med eksterne grænser

Overvågningen af strategien er afgørende for det indre markeds succes. Strategien vil derfor blive overvåget på tre niveauer. For det første skal strategien gennemføres til tiden. For det andet skal lovgivningen håndhæves. For det tredje skal effekterne på markeder, virksomheder mv. måles.

Kommissionen understreger i den forbindelse behovet for at rationalisere de overvågningsinstrumenter, som benyttes i den forbindelse, fx implementeringsrapporten om det indre marked, rapporten om strukturreformer på produkt- og kapitalmarkederne, konkurrenceevnerapporten samt Kommissionens forskellige resultattavler.

Kommissionen beder i sine konkluderende bemærkninger Konkurrenceevnerådet (ved resolution) og Europa-Parlamentet om at bifalde Kommissionens linje i strategien, forpligte sig selv til at vedtage forslag indenfor de fastsatte frister, støtte Kommissionens intentioner om at takle barrierer samt opfordrer medlemsstater til at spille en aktiv rolle i at forbedre den del af det indre marked, som ligger indenfor deres kompetence. Til strategien hører et bilag, som på tabelform opremser alle forslag i strategien samt tidsfrist herfor.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om strategien.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen udtaler sig ikke om nærheds- og proportionalitetsprincippet i strategien.

Strategien vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, da formålet med strategien er at sikre fuldt udbytte af det indre marked. Derudover må det for de enkelte initiativer vurderes, om disse er i overensstemmelse med principperne.

4. Gældende dansk ret

Strategien er en rapport vedr. indre markeds forhold og berører derfor ikke i sig selv dansk lovgivning.

5. Høring

Strategien sendes i høring i specialudvalget for konkurrenceevne og vækst.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Eventuelle lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser må vurderes i forbindelse med de enkelte konkrete initiativer.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En samlet og opdateret strategi for EU's indre marked sætter fokus på nødvendigheden af at sikre en hurtig og effektiv gennemførelse af det indre marked til gavn for EU-landenes økonomier og beskæftigelse.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Strategien har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv på selskabsretens område vedrørende overtagelsestilbud, KOM (2002) 534.

Nyt notat

Resumé

Forslaget har en generel målsætning om integration af de europæiske finansielle markeder i overensstemmelse med handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser og om harmonisering til fremme af virksomhedsomstruktureringer. Herudover sigter forslaget dels på at styrke retssikkerheden i forbindelse med grænseoverskridende overtagelsestilbud for alle parter, dels på at sikre minoritetsaktionærer i forbindelse med sådanne tilbud.

Forslaget er på dagsordenen til Konkurrenceevnerådets møde, den 19. maj 2003, med henblik på vedtagelse af fælles indstilling.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 2. oktober 2002 fremsat sit forslag til direktiv om overtagelsestilbud. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF, art. 44, stk. 2, litra g, og foreslås gennemført i overensstemmelse med traktatens art. 251 ved fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet.

Det er tredje gang inden for de seneste godt 13 år, Kommissionen fremsætter et forslag til regulering på området. Det første forslag blev trukket tilbage, og i 2001 forkastede Europa-Parlamentet det andet forslag.

Kommissionens forslag dækker det samme anvendelsesområde og indeholder de samme fundamentale principper som det foregående og tager højde for Europa-Parlamentets tidligere udtalelser. Kommissionens forslag fremstår derfor som en blanding af bestemmelser, der er videreført i uændret form fra det tidligere forslag, og nye bestemmelser, som er indsat på baggrund af anbefalinger fra en gruppe af selskabsretseksperter (den såkaldte Winter-gruppe, der afgav rapport i januar 2002).

Forslaget har en generel målsætning om integration af de europæiske finansielle markeder i overensstemmelse med handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser og om harmonisering til fremme af virksomhedsomstruktureringer. Herudover sigter forslaget dels på at styrke retssikkerheden i forbindelse med grænseoverskridende overtagelsestilbud for alle parter, dels på at sikre minoritetsaktionærer i forbindelse med sådanne tilbud.

Forslaget er et rammedirektiv, der alene gælder for selskaber, som har deres kapitalandele optaget til notering på en fondsbørs eller et reguleret marked inden for EU. Dette gælder uanset, at selskabet ikke har alle sine kapitalandele noteret, fx hvor et selskab med flere aktieklasser alene har en aktieklasser noteret.

Obligatorisk tilbud og fastlæggelse af en "rimelig pris" (artikel 5)

Forslaget indeholder i artikel 5 bestemmelser om den modydelse, som aktionærer skal tilbydes for at afstå kapitalandele. Ifølge bestemmelsen kan modydelsen bestå udelukkende af kapitalandele. Dog skal tilbudsgiver tilbyde kontant betaling – i det mindste som et alternativ –, hvis han i en periode fra tre måneder før tilbuddets fremsættelse og til tilbudsperiodens udløb mod kontant betaling har erhvervet over 5% af kapitalandelen eller stemmerettighederne i målselskabet.

Tilbudsdokumentet (artikel 6)

Forslagets artikel 6 indeholder de nærmere bestemmelser om indholdet i det tilbudsdokument, tilbudsgiver skal udarbejde og offentliggøre. Det græske formandskab har den 10. april 2003 fremsat et kompromisforslag, som bl.a. udvider Kommissionens forslag således, at tilbudsdokumentet tillige skal indeholde oplysninger om, hvordan aktionærerne kompenseres for tab af rettigheder. Det er ikke nærmere fastsat hvem, der skal kompensere, og hvorledes compensationen udregnes.

Ledelsens pligter i forbindelse med overtagelsesforsøg (artikel 9)

På linie med anbefalingerne i "Winter-rapporten" fastholder Kommissionens forslag det princip (i artikel 9), at det er op til aktionærerne at træffe beslutning om forsvarsforanstaltninger, når tilbuddet er gjort offentligt. Det betyder eksempelvis, at selskabets ledelse ikke vil kunne benytte en stående bemyndigelse til at gennemføre en kapitaludvidelse uden først at forelægge aktionærerne dette på en generalforsamling.

Offentliggørelse af særlige oplysninger (artikel 10)

Endvidere foreslås med Kommissionens forslag, at der skal være større gennemsigtighed i forsvarsstrukturene og forsvarsmekanismerne i de børsnoterede selskaber (artikel 10).

Restriktioner for overdragelse af kapitalandele og stemmerettigheder (artikel 11)

Forslagets artikel 11 (den såkaldte gennembrudsregel) fastsætter, at restriktioner med hensyn til overdragelse af kapitalandele (f.eks. ejerloft på aktieposter eller restriktioner for overdragelse af aktier) samt restriktioner i stemmeretten (f.eks. stemmelofter), ikke kan gøres gældende overfor tilbudsgiver, eller ophører med at have virkning i tilbudsperioden (artikel 11).

Dette gennembrud i ejer- og stemmelofter gælder endvidere på den førstkommande generalforsamling efter tilbudsperiodens udløb, hvis tilbudsgiver, som følge af tilbuddet, har opnået tilstrækkeligt mange kapitalandele til - i overensstemmelse med den nationale selskabslovgivning - at kunne ændre selskabets vedtægter.

Det græske formandskab har den 7. marts 2003 fremsat et kompromisforslag, der udvider artikel 11 til også at omfatte aktier med stemmemæssige forskelle (dvs. A- og B-aktier). Forslaget betyder, at alle aktier – uanset

aktieklasser – har én stemme, når der træffes beslutning om forsvarsforanstaltninger i tilbudsperioden, jf. artikel 9.

Dette gennembrud i A-aktiernes flerstemmerettigheder skal endvidere gælde på den førstkommende generalforsamling efter tilbudsperioden udløb, hvis tilbudsgiver, som følge af tilbuddet, opnår 75% af kapitalandelen. Den nævnte 75%-grænse foreslås ligeledes at gælde for gennembrud i ejer- og stemmelofter på den førstkommende generalforsamling.

Formandskabets forslag til udvidelse af artikel 11 med A- og B-aktier er i store træk i overensstemmelse med Winter-gruppens anbefaling. Modsat indeholder det græske formandskabs forslag ikke andre former for indflydelsesstrukturer (f.eks. pyramider og lignende holdingstrukturer), selv om der i Winter-gruppens rapport er anbefalinger om dette.

Indløsningsret (squeeze-out/sell-out – artikel 14-15)

På foranledning af Europa-Parlamentet og Winter-gruppens anbefalinger er der i artikel 14 og 15 indsat bestemmelser om indløsningsret og -pligt. Det betyder, at en tilbudsgiver, der som følge af et overtagelsestilbud, opnår mindst 90% af aktiekapitalen, kan tvangsindløse den resterende udestående aktiekapital (artikel 14). Omvendt kan de tilbageværende aktionærer, hvor tilbudsgiver - som følge af et overtagelsestilbud - har opnået mindst 90% af aktiekapitalen, hver især kræve, at tilbudsgiver indløser de udestående aktier (artikel 15).

Direktivet er et rammedirektiv, hvilket betyder, at der vil være behov for detailudfyldning af enkelte bestemmelser. I direktivet foreslås indført såvel en komitologi-procedure som et kontaktudvalg (henholdsvis artikel 17 og 17a) som støttefunktion.

2. Europa-Parlamentets holdning

Sagen behandles formelt i to af Europa-Parlamentet underudvalg, dels udvalget for indre marked (JURI), dels det økonomiske og monetære udvalg (EMAC). Derudover har Parlamentets industriudvalg (ITRE) af egen drift valgt at tage sagen op.

Europa-Parlamentet har endnu ikke givet udtryk for sin samlede holdning til forslaget. Det forventes tidligst at ske i juni måned, men tidsplanen forrykkes løbende.

Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere, hvorvidt forslaget i tilstrækkelig grad imødekommer Europa-Parlamentets bekymringer om manglende beskyttelse af minoritetsaktionærer og arbejdstagere og mangel på fælles spilleregler for overtagelsestilbud i Europa. Herudover giver det anledning til bekymring i Parlamentet, at direktivet i utilsigtet omfang giver tredjelande bedre muligheder for at overtage EU-selskaber end omvendt.

Europa-Parlamentet har i januar 2003 fået udarbejdet en rapport af 2 juridiske professorer med henblik på at vurdere forslaget i forhold til spørgsmålet om fælles spilleregler. I rapporten blev det anbefalet, at forslagets artikel 11 udvides til også at omfatte A- og B-aktier. Eventuelle forfatningsmæssige problemer i den henseende kan efter rapporten tilgodeses ved at betale en rimelig kompensation til rettighedshaverne.

ITRE traf beslutning om ændringsforslag den 30. april 2003. Udvalgets rapport foreslår flere ændringer af artikel 11 til fordel for det nordiske system.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Det er Kommissionens opfattelse, at der er behov for en EF-lovgivning på området. Baggrunden herfor er, at:

1. Det er afgørende, at der sikres et minimumsniveau for offentliggørelse og oplysninger vedrørende overtagelsestilbud, så gennemsigtigheden sikres under overtagelsesforsøg.
2. Aktionærerne bør have et minimumsniveau for beskyttelse, som bør være ensartet i EU, hvilket ikke er tilfældet i dag.
3. Det tillades i dag i flere medlemsstater, at ledelsen iværksætter forsvarsmekanismer uden aktionærernes godkendelse, og der tillades andre forsvarsmekanismer i form af særlige rettigheder eller begrænsninger på stemmer og aktier. Der er dermed ikke lige vilkår for overtagelsesforsøg i Europa.

Regeringen er overordnet set enig i Kommissionens fremstilling. Der er med forslaget skabt en ramme, der giver medlemsstaterne mulighed for at tage højde for nationale forskelle. Regeringen finder det imidlertid tvivlsomt, om det græske formandskabs kompromisforslag med sin udvidelse af artikel 11 til også bredt at gælde A- og B-aktier er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Obligatorisk tilbud og fastlæggelse af en "rimelig pris" (artikel 5)

Pligten til at fremsætte et tilbud til aktionærerne er i dansk ret reguleret i lov om værdipapirhandel § 31. Med hensyn til modydelse er de nuværende danske regler, at denne ved et tilbud skal være den samme, kontant betaling eller aktier, som erhververen har givet for de allerede erhvervede aktier, jf. lov om værdipapirhandel § 31, stk. 1, og bekendtgørelsen om overtagelsestilbud § 5, stk. 4. Tilbudsgiver kan dog altid opfylde sin forpligtelse ved kontant betaling.

Tilbudsdokumentet (artikel 6)

De danske bestemmelser om tilbudsdokumentet er reguleret i "Bekendtgørelse nr. 827 af 10. november 1999 om tilbudspligt, om frivillige overtagelsestilbud samt om aktionærers oplysningsforpligtelser". Det græske

formandskabs forslag om, at kompensationsforholdet skal indgå i tilbuds-dokumentet, er imidlertid nyt i forhold til dansk ret.

Ledelsens pligter i forbindelse med overtagelsesforsøg (artikel 9)

Efter de nuværende danske regler i aktieselskabsloven skal bestyrelsen som udgangspunkt alene forelægge beslutninger for generalforsamlingen, når dette er fastlagt i enten lov eller vedtægter. Generalforsamlingen vil dog kunne give bestyrelsen stående bemyndigelse til at foretage visse dispositioner på egen hånd. Det gælder fx. kapitalændringer.

Der er i tilfælde af et overtagelsesforsøg ikke nogen pligt for bestyrelsen til at forelægge eventuelle tiltag i forbindelse med overtagelsesforsøget for generalforsamlingen. Modsat står det dog heller ikke bestyrelsen frit for at iværksætte tiltag som forsvar mod overtagelsesforsøg imod selskabs eller aktionærernes interesser. De eksisterende principper i dansk selskabsret medfører, at der for helt ekstraordinære beslutninger kan være en pligt for bestyrelsen til at henlægge kompetencen til generalforsamlingen.

Offentliggørelse af særlige oplysninger (artikel 10)

I henhold til lov om værdipapirhandel § 29 skal der i børsnoterede selskaber gives meddelelse til selskabet, når der erhverves aktier, der udgør mindst 5 pct. af stemmerettighederne eller mindst 5 pct. af aktiekapitalen. Derudover skal der gives meddelelse, når grænser med 5 pct.'s mellemrum nås eller ikke længere nås. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør meddelelse herom i styrelsens edb-informationssystem.

Restriktioner for overdragelse af kapitalandele og stemmerettigheder (artikel 11)

Grundlæggende er der i dansk ret aftalefrihed. Det vil sige, hvor der ikke er ufravigelige regler, kan det i eller uden for vedtægter aftales at begrænse rettigheder for aktionærerne. Det medfører, at der kan vedtages/aftales begrænsninger i ejerskab, stemmeret m.v.

For vedtægtsbestemte begrænsninger gælder det, at disse som udgangspunkt kan ophæves ved vedtægtsændring, jf. aktieselskabslovens § 78. Majoritetskravet til vedtagelse er i sådanne tilfælde 2/3 af såvel de afgivne stemmer som den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital. Såfremt ophævelsen forringer bestemte aktionærers stilling, for eksempel deres ret til forkøbsret til andre aktier, skal ophævelsen dog tillige tiltrædes af to tredjedele af den på generalforsamlingen repræsenterede del af den aktieklasse, hvis retsstilling forringes, jf. aktieselskabsloven § 79, stk. 3.

En aktionæroverenskomst eller anden aftale kan alene ændres af de involverede parter.

Ligeledes har aktieselskaber efter dansk ret mulighed for at sammensætte sin indflydelsesstruktur ved at anvende aktieklasser med stemmemæssige forskelle på op til 1:10 (A- og B-aktier). Pengeinstitutter er imidlertid i henhold til lovgivningen afskåret fra at udstede aktier med stemmemæssige forskelle.

Indløsningsret (squeeze-out/sell-out – artikel 14-15)

Efter dansk ret kan en aktionær, der ejer mere end 90 pct. af aktiekapitalen og 90 pct. af stemmerettigheder, i fællesskab med bestyrelsen forlange at de øvrige aktionærer skal lade deres aktier indløse, jf. aktieselskabsloven § 20 b (squeeze-out).

Minoritetsaktionærer har ret til at lade sig indløse, når en aktionær ejer mere end 90 pct. af aktiekapitalen og 90 pct. af stemmerettigheder, jf. aktieselskabslovens § 20 d (sell-out).

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Såfremt forslaget vedtages i sin nuværende form, vil det kræve lovgivningsinitiativer i relation til følgende bestemmelser:

De danske regler om modydelsen (forslagets artikel 5) skal bringes i overensstemmelse med direktivet, hvilket bl.a. medfører, at modydelsen alene kan bestå af kapitalandele.

Formandskabets forslag i artikel 6 om, at tilbudsdokumentet skal indeholde kompensationsforholdet medfører, at det overlades til medlemslandene at fastsætte de nærmere forhold. Det fremgår således ikke af forslaget hverken hvem, der skal kompensere, eller hvordan compensationen skal udregnes. Der vil derfor være behov for regler, der nærmere fastsætter disse forhold.

En implementering af artikel 9 om ledelsens pligter og beføjelser vil muligvis betyde, at de nuværende bestemmelser herom i aktieselskabsloven skal tilpasses, da det ikke kan antages, at en henvisning til de eksisterende principper vil opfylde direktivets krav.

Enkelte af kravene til offentliggørelse i artikel 10, herunder oplysninger om både vedtægtsbestemte og aftalebaserede særlige begrænsninger ved overdragelse af aktier, stemmeretsbegrænsninger m.v. er p.t. ikke lovregulerede i dansk ret.

Ligeledes vil en implementering af forslaget artikel 11 medføre ændringer i dansk ret, hvorefter bl.a. begrænsninger i form af ejerloft, stemmeret og flerstemmerettigheder skal ophæves i overtagelsessituationer, uden iagttagelse af de krav, der normalt stilles til sådan ophævelse.

Yderligere adskiller direktivforslagets artiklerne 14 og 15 sig fra dansk ret ved, at squeeze-out og sell-out reglerne skal gælde separat for hver

enkelt aktieklasse. Dermed er det muligt at forlange de øvrige aktionærer indenfor for en aktieklasse indløst eller lade sig indløse indenfor en aktieklasse, uden at der er opnået mere end 90 pct. af den samlede aktiekapital og de samlede stemmerettigheder. Direktivet vil derfor medføre ændringer i dansk ret, der vil have betydning, hvor et selskab har flere aktieklasser.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at udtale sig nærmere om de statsfinansielle konsekvenser af forslaget. Justitsministeriet er i færd med at undersøge, hvordan forslagets artikel 11 forholder sig til Grundlovens § 73 om ejendomsrettigheder.

Efter Grundlovens § 73 kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden at almenvellet kræver det, og da kun ved lov og mod fuld erstatning. Hvis der gennemføres en lov, der indebærer ekspropriation, har de personer, som indgrebet rammer, krav på erstatning fra staten, i det omfang der er lidt et økonomisk tab som følge af indgrebet.

6. Høring

Winter-rapporten har været forelagt følgende organisationer:

Danmarks Rederiforening, Dansk Industri, Handelskammeret og Finansrådet. Organisationerne havde omfattende indsigelser til rapporten, særligt til forslaget om at afskaffe stemmeretsdifferentiering på aktier, men også til den vidtgående oplysningspligt om enkeltpersoners – herunder ansattes – aktiebesiddelser.

Kommissionens forslag har været forelagt et samlet EF-Specialudvalg for etablering og tjenesteydelser og EF-Specialudvalg for finansielle anliggender. Et flertal af udvalgets medlemmer gav udtryk for betænkeligheder vedrørende artikel 9-11 i Kommissionens oprindelige forslag.

Dansk Industri, Rederiforeningen, Finansrådet, Regionale og Lokale Pengeinstitutter, LD og ATP har alle udtrykt ønske om, at artikel 11 udgår af direktivet, idet de ikke finder, at dette område bør reguleres på direktivniveau, men overlades til parternes frie aftaleret i lyset af øvrige nationale forskrifter på området. De nævnte organisationer har dertil påpeget, at bestemmelsen efter deres opfattelse muligvis strider mod Grundlovens § 73.

Dansk Industri, Rederiforeningen, Finansrådet, Regionale og Lokale Pengeinstitutter har endvidere udtrykt ønske om, at art. 10 udgår, alternativt begrænses i dens omfang. FSR er af den opfattelse, at det antal forhold, der er omfattet af artikel 10, bør begrænses. ATP er principielt enig i bestemmelsens indhold, men ønsker ikke direktivregulering på området.

Dansk Industri, Rederiforeningen, Finansrådet, Regionale og Lokale Pengeinstitutter ønsker alle ændringer i artikel 9. Ifølge organisationernes

opfattelse bør det være muligt for ledelsen at gennemføre tidligere truffne beslutninger, uden at disse forelægges aktionærerne på ny.

Erhvervsorganisationerne har udtrykt stærke bekymringer over det græske formandskabs forslag om at inkludere A- og B-aktier i artikel 11.

DI, Rederiforeningen, Finansrådet og Regionale og Lokale Pengeinstitutter har dog på møder med Økonomi- og Erhvervsministeriet og Finansministeriet tilkendegivet, at en løsning, der betyder, at gennembrudsreglen kun gælder fremadrettet ("grandfathering"-klausul), vil være acceptabel.

Ligeledes finder DI, at en løsning, der begrænser anvendelsen af gennembrudsreglen til kun at gælde i tilbudsperioden, vil være et acceptabelt resultat.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En række danske børsnoterede virksomheder har i dag bestemmelser i deres vedtægter, som vil blive omfattet af forslaget artikel 11.

Der er ca. 200 børsnoterede selskaber i Danmark, hvoraf 42 er pengeinstitutter, der i henhold til lovgivningen ikke må have aktier med flerstemmerettigheder. 64 af de øvrige selskaber har aktiestrukturer med flerstemmeaktier. Af store virksomheder med A- og B-aktier kan fx nævnes Novo Nordisk, Coloplast, GN Store Nord, F.L. Schmidt, Carlsberg, B&O og Radiometer. Der laves stort set hverken nyoteringer eller nyemissioner med A- og B-aktier længere.

Som forslaget foreligger, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at udtale sig om de samlede samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Europaudvalget til orientering den 8. november 2002, forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne), den 14. november 2002.

Sagen har været forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 28. februar 2003 forud for Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 3. marts 2003.

Grundnotat er oversendt til Europaudvalget den 30. oktober 2002.

3. Forslag til Rådets forordning om EF-patentet - KOM(2000)412

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv

Resumé

Forordningsforslaget fra august 2000 tager sigte på at skabe et effektivt system til beskyttelse af patentrettigheder, som samtidigt er billigt og let tilgængeligt for brugerne af systemet. Det foreslås, at samtlige EU-medlemsstater skal være dækket af én patentansøgning. EF-patentsystemet skal i ansøgningsfasen bygge på det allerede eksisterende system etableret via Den Europæiske Patentkonvention (EPK). Det foreslås, at Den Europæiske Patentorganisation (EPO) skal udstede patenterne med umiddelbar virkning for samtlige EU-medlemsstater. Patenterne skal herefter foreligge i deres helhed på ét af de tre EPO-proceduresprog (fransk, tysk og engelsk), og patentkravene på alle tre EPO-sprog. Efter patentmeddelelsen skal patentet reguleres efter de regler, der fastsættes i forordningen.

Til blandt andet at afgøre spørgsmål om EF-patenternes gyldighed og krænkelse heraf, foreslår Kommissionen at oprette en ny retsinstant benævnt "EF-retten for intellektuel ejendomsret", som skal bestå af både førsteinstans- og appelafdelinger. Endelig foreslår Kommissionen, at samtlige gebyrer for EF-patenterne skal tilfalde EPO, til forskel fra i dag, hvor gebyrerne fra europæiske patenter deles mellem de nationale patentmyndigheder og EPO.

Vedtagelsen af forslaget medfører, at patentloven skal ændres. Herudover kræver forslaget om etablering af en enekompetent retsinstant en ændring af den danske retsplejelov. Da der er tale om suverænitetssafgivelse, skal proceduren i grundlovens § 20 iagttages.

På rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. og 31. maj 2001, blev der opnået enighed om en fælles strategi for det videre arbejde vedrørende sprogordningen, de nationale patentkontorers rolle, domstols-systemet og gebyrsystemet. Under rådsmøderne den 26. november og 20. december 2001 blev det forsøgt at opnå enighed om en præcisering af den fælles strategi fra maj 2001, hvilket dog ikke lykkedes. På rådsmødet den 21. maj 2002 var sagen på dagsordenen med henblik på at opnå enighed om en præcisering af den fælles strategi (common political approach) om de væsentligste elementer i forordningsforslaget, hvilket dog ikke lykkedes. Der var alene enighed om, at de fortsatte drøftelser skulle tage udgangspunkt i det forslag, det spanske formandskab havde udarbejdet til rådsmødet, og at der særligt skulle ske en drøftelse af domstolssystemet på baggrund af et dokument fra Kommissionen. Det blev samtidig slået fast, at intet er aftalt før der er enighed om alle elementerne i forslaget. På rådsmødet den 14. november 2002 drøftede landene de overordnede principper for domstolssystemet uden dog at nå til enighed herom. På rådsmødet den 26. november 2002 drøftede landene strategien for det videre

arbejde. På rådsmødet den 3. marts 2003 blev der opnået politisk enighed (common political approach) om udformningen af sprogordningen, de nationale kontorers rolle, domstolssystemet og gebyrsystemet. Det græske formandskab har med baggrund i den opnåede politiske enighed udarbejdet et revideret forordningsforslag. Forslaget er gennemgået i hovedtræk i afsnit 1.

1. Baggrund og indhold

1.1. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 1. august 2000 et forordningsforslag om EF-patentet, KOM(2000)412. Hjemmelen til forslaget er artikel 308 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Kravet til vedtagelse er enstemmighed.

Forordningsforslaget blev fremsendt til medlemsstaterne den 25. august 2000 og blev præsenteret af Kommissionen på rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 28. september 2000.

Forordningsforslaget var på rådsmøderne (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. november 2000, 12. marts 2001, 30.-31. maj 2001, 27. september, 26. november 2001, 20. december 2001, 1. marts 2002, 21. maj 2002, 14. november 2002 og den 26. november 2002. På rådsmødet den 30 og 31. maj 2001 blev der opnået enighed om iværksættelse af proceduren for ændring af Den Europæiske Patentkonvention. Derudover blev der vedtaget en fælles strategi (common approach) med en struktur for de kommende forhandlinger.

På rådsmødet den 26. november 2002 drøftede landene strategien for det videre arbejde. *På rådsmødet den 3. marts 2003 blev der opnået politisk enighed (common political approach) om udformningen af sprogordningen, de nationale kontorers rolle, domstolssystemet og gebyrsystemet. Det græske formandskab har med baggrund i den opnåede politiske enighed udarbejdet et revideret forordningsforslag.*

1.2. Kommissionens oprindelige forslag

Kommissionens oprindelige forslag fra 2000 er udarbejdet på baggrund af henholdsvis Kommissionens grønne bog om EF-patentet og det fremtidige europæiske patentsystem KOM(97)314 af 16. juni 1997 og opfølgningen på grønne bogen KOM(99)42 af 5. februar 1999. Herudover danner Aftalen om EF-patenter (1989) baggrund for en del af forordningsforslagets bestemmelser.

Opnåelse af patentbeskyttelse kan i dag ske på to måder i Europa. Den ene måde er ved indlevering af en ansøgning til de nationale patentmyndigheder, hvorved der opnås et nationalt patent. Den anden mulighed er at søge om et europæisk patent via EPO, der forvalter EPK. Ansøgningen behandles og patentet udstedes centralt af EPO. I ansøgningen udpeger ansøgeren de medlemslande, som ansøgeren ønsker, at patentet skal have gyldighed i.

Når et europæisk patent bliver meddelt, skal patentet i oversat form fremsendes til de udpegede nationale patentmyndigheder, og der skal betales et publiceringsgebyr. Sker dette inden for de fastsatte frister, bliver det europæiske patent gyldigt i det pågældende land, og har samme virkning og reguleres udfra samme nationale regler som de "rene" nationale patenter. Retstvister afgøres af de nationale domstole med virkning for hvert enkelt land.

Det nuværende system er både langsommeligt og dyrt. Det er således væsentligt dyrere at få patent i Europa end i Japan og USA. Omkostningerne til at forsvare patentet mod krænkelser, dvs. ved at anlægge retssager ved alle nationale domstole, kan endvidere være økonomisk uoverkommeligt for små og mellemstore virksomheder.

Formålet med forordningsforslaget er at etablere et effektivt og billigt EU-system med central udstedelse af patenter med umiddelbar virkning i medlemslandene og en central domstol. Sigtet med dette er at fremme den europæiske innovation og konkurrenceevne i forhold til især USA og Japan.

Enheds karakter

EF-patentet skal have enheds karakter, det vil sige, at det får samme virkning for hele EU under ét. Det kan ligeledes kun erklæres ugyldigt, begrænses, overdrages eller ophøre med virkning for hele området. Licens kan dog meddeles for de enkelte lande.

Regulering

I ansøgningsfasen vil patentansøgningen om et EF-patent være undergivet reglerne og procedurene i EPK, dog med respekt af den gældende EU-ret. For at skabe mulighed for, at EPO kan behandle ansøgninger om EF-patenter, foreslås det, at Fællesskabet tiltræder EPK. EF-patentet vil efter meddelelsen være reguleret af forordningens bestemmelser.

Sprog

I det nuværende EPK-system skal patentet for at opnå gyldighed i de enkelte medlemsstater oversættes til medlemsstatens sprog. For at EF-patentet skal være økonomisk overkommeligt, foreslår Kommissionen indført et sprogregime, som adskiller sig fra det, der findes i EPK-regi.

Når EF-patentet er meddelt på ét af EPO proceduresprogene (engelsk, tysk og fransk), skal kravene (den del af patentet, der fastlægger beskyttelsens omfang) ifølge forslaget oversættes til de to andre proceduresprog. EF-patentets gyldighed skal således ikke være afhængig af oversættelse af patentet eller dele deraf til samtlige nationale sprog.

Hvis der bliver anlagt sag mod en formodet krænker af et EF-patent, kan yderligere oversættelse dog blive nødvendig. Som udgangspunkt formodes en påstået patentkrænker, der ikke har haft adgang til patentteksten på det officielle sprog i den medlemsstat, hvor han har bopæl, ikke bevidst at have

krænket patentet. Der er således en formodning for god tro, medmindre ond tro kan bevises. For at beskytte patentkrænkeren i god tro, er det foreslået, at patenthaveren ikke kan få tilkendt erstatning for den periode, der ligger forud for patentkrænkerens modtagelse af en oversættelse af patentet.

Domstolssystemet

Ud fra argumentet om størst mulig retssikkerhed og ensartet retspraksis, samt under hensyntagen til hensigten med at skabe et effektivt og billigt patentsystem, foreslår Kommissionen, at der oprettes et centraliseret og specialiseret domstolssystem til behandling af patentsager. Kommissionen foreslår i forordningsforslaget, at der oprettes en ny retsinstans benævnt "EF-retten for intellektuel ejendomsret", som skal omfatte både førsteinstans- og appelafdelinger.

Domstolen skal have enekompetence til at pådømme spørgsmål vedrørende et EF-patents gyldighed og krænkelse, og domstolen skal have mulighed for at nedlægge fagedforbud, tilkende erstatning m.m. Hvis en sag om et EF-patents gyldighed anlægges ved en national domstol, indebærer enekompetencen, at den nationale domstol skal erklære sig for inkompetent og afvise sagen. De nationale domstoles kompetence foreslås begrænset til sager vedrørende retten til patentet eller aftalte licenser.

Efter Nice-traktatens ikrafttræden den 1. februar 2003 er der med artikel 229a skabt hjemmel til, at Rådet ved enstemmighed kan vedtage bestemmelser med henblik på at tillægge EF-Domstolen kompetence til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter om enerettigheder, herunder patenter. Yderligere følger det af bestemmelsen, at de nationale forfatningsmæssige procedurer vil skulle følges til vedtagelsen af disse bestemmelser.

Før Rådet kan træffe endelig beslutning om domstolssystemet, kræves der et formelt forslag med hjemmel i Nice-traktatens art. 229a.

Gebyrer

Kommissionen har foreslået i forordningsforslaget, at de årsgebyrer, som skal betales for, at patentet vedbliver at være i kraft, udelukkende tilfalder EPO. Dette er nyt i forhold til i dag, hvor indtægterne i forbindelse med europæisk patentbeskyttelse deles ligeligt mellem det pågældende land og EPO.

I den fælles strategi fra rådsmødet den 30. og 31. maj blev det imidlertid vedtaget, at en vis procentdel af årsgebyrerne for EF-patentet skal tilfalde de nationale kontorer, således at de nationale kontorer forsat kan udøve innovationsfremmende aktiviteter i nærområderne.

Nationale kontorers rolle

Kommissionens forslag indrager ikke de nationale kontorer i arbejdet med EF-patentet. Det er vedtaget i den fælles strategi af 31. maj 2001, at de nationale kontorer skal indtage en væsentlig rolle i arbejdet med EF-patentet, herunder at udføre nyhedsundersøgelse (dvs. undersøge om en opfindelse er ny i forhold til kendt teknik). Et sådant arbejde forudsætter overholdelse af fastsatte fælles kvalitetsstandarder.

1.3. Det reviderede forordningsforslag og ”common political approach”

På rådsmødet den 3. marts 2003 (konkurrenceevne) blev der opnået enighed (common political approach) om et kompromisforslag, der bygger videre på den fælles strategi, der blev vedtaget på rådsmødet (Indre marked, Forbruger og Turisme) den 30. og 31. maj 2001. Den fælles politiske linje indeholder løsningsmodeller vedrørende domstolssystemet, sprogspørgsmålet, de nationale kontorers rolle og gebyrer. Det græske formandskab har på baggrund af den politiske aftale fra 3. marts 2003 fremsat et revideret forslag til Forordning om EF-patent. Indholdet af det reviderede forslag og ”common political approach” fra 3. marts 2003 er hovedtræk, som følger:

Domstolssystemet

1. instansen og 2. instansen er central. Dommerne udnævnes ved enstemmig beslutning i Rådet. Tekniske eksperter bistår dommerne i sagsbehandlingen.

Retssproget for domstolen er sagsøgtens nationale sprog. Hvis domstolen finder, at anvendelse af dette sprog forhindrer en part i på betryggende vis at føre sin sag for domstolen, kan domstolen vælge et andet officielt EU-sprog som retssprog. Parterne kan med EF-patentrettens samtykke også vælge et andet af EU's officielle sprog som processprog.

EF-patentretten skal oprettes senest i 2010. Hver medlemsstat skal udpege et begrænset antal nationale retter, der i mellemtiden skal have kompetence til at pådømme sager om EF-patentet, jf. Art. 53a-i.

Sprog/oversættelsesspørgsmålet, art 24(a) og (b)

Sprogordningen følger indtil meddelelse af patentet ordningen i EPO. Det vil sige, at ansøgningen skal indleveres og behandles på engelsk, tysk eller fransk. Såfremt ansøger indleverer en ansøgning på et andet officielt EU sprog, skal ansøger samtidig indlevere en oversættelse til et EPO-sprog. I givet fald vil omkostningerne til oversættelse blive refunderet af systemet. Ved meddelelse af patentet skal ansøger oversætte patentkravene til alle officielle EU-sprog. De enkelte medlemslande kan beslutte, at patentkravene ikke skal oversættes til deres sprog.

Art 24a (3) fastsætter en frist på 2 år efter meddelelsetidspunktet til at indlevere oversættelserne til EPO. Art. 24b (1) bestemmer, at manglende indlevering af oversættelserne medfører patentets ophør. I overensstem-

melse med Art 24b (2) kan ansøger konvertere sit EF-patent til et europæisk patent inden udløbet af 2 års fristen i art. 24a(3).

De nationale kontorers rolle

EF-patentansøgninger skal kunne indleveres hos de nationale kontorer. Ansøgere kan dog frit vælge at indlevere ansøgninger direkte til EPO. På vegne af EPO og på anmodning fra ansøger kan nationale kontorer i medlemslande, der ikke har et EPO-sprog som officielt sprog, udføre nyhedsundersøgelser for EPO. Medlemslande, der har et EPO-sprog som nationalt sprog, og som i dag udfører arbejde for EPO, kan udføre arbejde med nyhedsundersøgelser for EPO. Derudover skal de nationale kontorer spille en rolle i forhold til videnformidling.

Gebyrer

Årsgebyrerne for EF-patentet fordeles med 50% til EPO og 50% til medlemslandenes patentkontorer. Patentkontorerens andel fordeles mellem disse efter en distributionsnøgle, der fastsættes af Rådet. Distributionsnøglen skal baseres på en vifte af rimelige og relevante kriterier. Kriterierne bør afspejle patentaktiviteter og markedets størrelse.

Revisionsklausul

Fem år efter meddelelse af det første EF-patent vil Kommissionen fremlægge en rapport om EF-patentsystemets funktion, hvori Kommissionen vil foreslå eventuelle nødvendige ændringer.

Af andre centrale ændringer i forhold til Kommissionens forordningsforslag kan fremhæves:

Meddelelse af tvangslicenser

Det reviderede forslag til forordning lader det stå åbent, om Kommissionen eller EF-patentretten skal have kompetence til at meddele tvangslicenser, art. 21-22.

Genoprettelse af rettigheder

Forslagets art. 27a åbner mulighed for, at der kan ske genoprettelse af patentrettigheder, der er gået tabt på grund af fristoverskridelser. En mulighed der tillige eksisterer i dansk patentret.

Begrænsning af patentets beskyttelsesomfang

Art. 29a gør det muligt for patenthaver administrativt via EPO at få begrænset patentets beskyttelsesomfang.

Foreløbige retsmidler

Forslaget indeholder en mere detaljeret beskrivelse af de foreløbige retsmidler, der til rådighed for EF-patentretten i sager om krænkelse af patenter, art. 42a.

Krav på skadeserstatning

Efter forslagets art. 44(3) formodes en påstået krænker ikke at have haft kendskab til patentets eksistens, medmindre enten hele patentteksten eller patentkravene er oversat til sproget i det EU-land, hvor krænkeren er bosiddende.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning forelå den 10. april 2002. Europa-Parlamentet godkendte Kommissionens forslag med ændringer (18 stk.). Hovedelementerne i Europa-Parlamentets udtalelse er, at 1) sprogordningen bør være lig den, der finder anvendelse for EF-varemærket (engelsk, tysk, fransk, spansk og italiensk), 2) der bør tildeles de nationale patentmyndigheder en rolle i relation til behandlingen af ansøgninger om EF-patenter, 3) nationale domstole med erfaring i patentsager bør være 1. instans domstole i søgsmål vedrørende EF-patentet, og 2. instansen skal være en central EF-domstol og 4) en vis del af gebyrindtægterne for EF-patentet skal tilfalde de nationale patentmyndigheder til finansiering af videnformidlingsaktiviteter.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at målene om at fremme innovationen og væksten i Det Europæiske Fællesskab, samt at give fremstilling og distribution af patenterede opfindelser EF-dimensioner, bedst opnås via en forordning. Kommissionen henviser til, at de opstillede mål ikke kan opfyldes af medlemslandene hverken hver for sig eller samlet, hvorfor de som følge af deres grænseoverskridende virkninger skal gennemføres på EF-plan.

Kommissionen henviser ligeledes til, at Domstolen har fastslået, at der ikke kan indføres intellektuelle ejendomsrettigheder på EF-plan gennem en harmonisering af de nationale lovgivninger.

I betragtning af rettighedernes enhedskarakter mener Kommissionen, at systemets iværksættelse ikke kan overlades til medlemslandenes skøn. Den foreslåede retsakt, en forordning, begrænser sig ifølge Kommissionen således til det minimum, der er nødvendig for at nå de tilstræbte mål, og går ikke længere end nødvendigt.

Kommissionens forslag indebærer en høj grad af centralisering ved behandlingen af patentansøgninger i Europa. Som påpeget af Kommissionen kan de betydelige positive følger af et fælles patentsystem imidlertid ikke opnås uden indførelse af et centraliseret patentsystem reguleret ved forordning.

Det er derfor regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Reglerne om patenter findes i lovbekendtgørelse nr. 781 af 30. august 2001. Herudover findes bekendtgørelse nr. 6 af 6. januar 2003 om patenter og supplerende beskyttelsescertifikater. Danmark har tillige ratificeret Den Europæiske Patentkonvention.

5. Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været sendt i høring i august 2000 hos følgende organisationer: Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister (DIP), Dansk Forening til Fremme af Opfindelser (DaFFO), Dansk Handel & Service, Dansk Industri (DI), Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Teknologisk Institut, De Danske Patentagenters Forening (Patentagentforeningen), Det Danske Handelskammer, Formanden for Det Rådgivende Udvalg for Industriel Ejendomsret, professor dr. jur. Mogens Koktvedgaard, Håndværksrådet, Ingeniørforbundet i Danmark, Ingeniørforeningen i Danmark, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, LEGO Holding A/S, LIF Lægemiddelindustriforeningen, Løvens Kemiske Fabrik, Novo Nordisk A/S og Teknologirådet.

De danske standpunkter vedrørende sprogordningen, Fællesskabets tiltrædelse til EPK, domstolsspørgsmålet, de nationale kontorers rolle og gebyrspørgsmålet blev endvidere den 12. september 2001 forelagt og koordineret med Specialudvalget for Tekniske Handelshindringer for Industrivarer.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, Formanden for Det Rådgivende Udvalg, professor, dr. jur. Mogens Koktvedgaard, Landbrugsrådet, LEGO Holding A/S, LIF Lægemiddelindustriforeningen, Dansk Industri, Patentagentforeningen, Løvens Kemiske Fabrik, Dansk Forening til Fremme af Opfindelser, Novo Nordisk A/S, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Advokatrådet og Håndværksrådet.

De fremkomne høringssvar kan opdeles på følgende måde:

Enheds karakter

LEGO Holding A/S anfører, at det formentlig er den eneste rigtige løsning med en enheds karakter, hvorefter et patent, såfremt det bortfalder, bortfalder for hele Fællesskabets område. Dette kan dog tænkes at få den effekt, at man udtager nationale patenter eller et europæisk patent, idet man ikke nødvendigvis mister sin ret i alle lande gennem disse systemer. Håndværksrådet, Advokatrådet, Dansk Forening for Industriel Retsbe-

skyttelse. DIP. DaFFO. Patentagentforeningen. DI. og LEGO Holding A/S støtter, at der indføres et enhedspatent.

Sprog

DIP og LIF er positive overfor ethvert tiltag, der kan nedsætte omkostningerne til patentering og kan tilslutte sig forslaget, men LIF og Novo Nordisk A/S så allerhelst, at behandlingssproget blev engelsk, og at der kun skal ske oversættelse i tilfælde af krænkelse. DI har efterfølgende udtalt sig positivt overfor en ét-sprogløsning. Patentagentforeningen kan tilslutte sig sprogløsningen, såfremt muligheden for at opnå erstatning gøres betinget af det objektive kriterium, at der foreligger en oversættelse af hele patentskriftet til dansk. DaFFO finder, at alle EF-patenter skal findes på minimum engelsk, og såfremt de findes på fransk eller tysk, bør Kommissionen gives fuldmagt til at oversætte patentet til engelsk. Betaling for dette skal dækkes af Kommissionen som en serviceydelse. Håndværksrådet er betænkelig ved, at der kun skal ske oversættelse af patentkravene til engelsk, tysk og fransk. Advokatrådet finder det betænkeligt ud fra et retssikkerhedssynspunkt at indføre et patentsystem med rettig-heder, der har virkning for Danmark, uden at en fuldstændig oversættelse af patenterne er obligatorisk.

Domstolssystemet

DIP anfører, at det er afgørende, at der etableres et retssystem, der sikrer en hurtig, effektiv og ensartet behandling af patentsager ved domstolene, og tilslutter sig gennemførelse af det domstolssystem, der er foreslået i forordningsforslaget. DI, Håndværksrådet og DaFFO giver udtryk for samme holdning. LIF og Novo Nordisk A/S er tillige tilhænger af, at både 1. og 2. instansretterne bliver europæiske, men mener at 1. instansretterne bør kunne sættes nationalt.

Professor, dr. jur Mogens Koktvedgaard anfører, at et fælles domstolssystem vil skabe den fornødne retssikkerhed, men sætter spørgsmålstejn ved nødvendigheden af at oprette en speciel domstol til behandling af patentsager. Patentagentforeningen finder, at bevarelse af et nationalt retssystem i første instans er af afgørende betydning ved behandlingen af krænkelsesspørgsmål, men kan tilslutte sig, at der oprettes en overnational appelinstans.

Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse anfører, at domstolen bør have en høj grad af lokal tilstedeværelse, særligt i relation til midlertidige retsskridt og første instans. Dansk skal kunne anvendes som retssprog. Den lokale tilstedeværelse og anvendelsen af dansk vil efter foreningens opfattelse sikre en nærhed mellem danske sagsøgte og domstolen og dels sikre, at der i Danmark vil kunne opretholdes lokal kompetence hos dommere, advokater og patentagenter. Advokatrådet mener, at det foreslåede system er forbundet med betydelige praktiske, sprogmæssige og omkostningsmæssige gener, navnlig for personer og små og mellemstore virksomheder. Rådet er af den opfattelse, at fogedrets- og førsteinstans-

behandlingen skal være henlagt til de nationale domstole, og at alene ap-pelinstansen skal være central.

Gebyrer

DIP og Novo Nordisk A/S anfører, at det er nødvendigt at bevare de nationale patentmyndigheder, hvorfor en del af afgifterne fra EF-patentet bør tilfalde disse, og taler desuden for, at EPO uddelegerer nogle af sine opgaver til de nationale patentmyndigheder. Håndværksrådet finder, at det er vigtigt, at de samlede gebyrer for opretholdelse af et EF-patent bliver de samme som for et europæisk patent, således at der ikke geografisk set bliver registreret flere patenter end nødvendigt.

Øvrige forhold

Provisorisk beskyttelse (beskyttelse også for tiden før patentmeddelelsen):

DIP og LIF anfører, at provisorisk beskyttelse ikke skal være afhængig af, at krænkeren har modtaget en oversættelse af patentet, men mener at det bør være tilstrækkeligt, at der er indleveret en oversættelse til den nationale patentmyndighed eller EPO. Patentagentforeningen mener, at erstatning for krænkelse bør gøres betinget af, at der foreligger en oversættelse af kravene til dansk, og at det skal præciseres, at provisorisk beskyttelse bortfalder, med mindre der foreligger en oversættelse af hele patent-skriftet (beskrivelse og krav) til dansk i forbindelse med udstedelsen af EF-patentet. LEGO Holding A/S mener ikke, at reglerne om provisorisk beskyttelse og erstatning er hensigtsmæssige og mener, at krænkeren som et minimum bør fralægge sig en eventuel berigelse, men så helst at reglen udgik. Novo Nordisk A/S er af den opfattelse, at reglerne i EPK om provisorisk beskyttelse bør finde anvendelse i stedet for de foreslåede.

Foreløbige foranstaltninger (fogedforbud):

DIP anfører, at en EF-patentdomstol skal kunne håndtere midlertidige foranstaltninger hurtigt og effektivt, og at det kunne være ønskeligt med en harmonisering af reglerne om bevissikring. Professor, dr. jur Mogens Koktvedgaard, LEGO Holding A/S og LIF efterlyser klarere regler vedrørende fogedforbud.

Sammenhæng med Bioteknologidirektivet:

Landbrugsrådet anfører, at det ikke fremgår af forordningsforslaget, i hvilket omfang det får betydning for bioteknologidirektivet, herunder de nationale ordninger om "farmers privilege".

Kommissionens adgang til at intervenere og meddele tvangslicens:

LEGO Holding A/S anfører, at Kommissionens adgang til at intervenere synes meget vid, og at reglerne om tvangslicensmeddelelse er meget vidtgående og bredt formuleret. Novo Nordisk A/S er af den opfattelse, at meddelelse af tvangslicens ikke skal henhøre under Kommissionens kompetence, med derimod domstolens. Det samme gør sig gældende for så vidt angår fastsættelse af licensafgifter.

Samordning med nationale patenter og patenter udstedt af EPO:

Patentagentforeningen finder, at det er afgørende, at nationale patenter, patenter meddelt af EPO og EF-patenter medfører samme retsvirkninger. Novo Nordisk A/S mener, at de eksisterende muligheder for patentbeskyttelse skal bevares, herunder at det skal være muligt at konvertere en ansøgning om EF-patent til en ansøgning om nationalt patent i de lande, hvor det er muligt at opnå beskyttelse.

Ugyldighedssager ved den centrale domstol og indsigelsessag ved EPO:

Løvens Kemiske Fabrik finder det uholdbart, hvis der skal være mulighed for at føre en ugyldighedssag ved den centrale domstol samtidig med, at der føres en indsigelsessag ved EPO. Desuden ønsker de, at der blev indsat yderligere en ugyldighedsgrund, således at patentkravenes omfang også skal kunne tages op til revision af den centrale domstol.

Det græske formandskabs forslag er den 6. maj 2003 sendt i høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af forslaget medfører, at patentloven skal ændres. Herudover vil forslaget om etablering af en enekompetent retsinstans kunne indebære en ændring af retsplejeloven.

Forslagets bestemmelser om gebyrer vil kunne få konsekvenser for de nationale patentmyndigheders økonomiske grundlag. Der forventes dog ingen statsfinansielle konsekvenser, da Patent- og Varemærkestyrelsen er en selvfinansierende statsvirksomhed.

En fremtidig dansk tilslutning til oprettelsen af en central domstol vil endelig kræve anvendelse af grundlovens § 20.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En billigere europæisk patentbeskyttelse vil særligt komme små og mellemstore virksomheder til gode, og det skønnes, at et EF-patent vil have en gavnlig effekt på innovationen. Det vil styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne, og en positiv effekt på samfundsøkonomien forudses.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har været forelagt Europaudvalget den 23. november 2001 (særligt ordførermøde pga. folketingsvalget) til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 26. november 2001. Sagen har været forelagt til orientering den 17. december 2001 forud for ekstraordinært rådsmøde (Indre Marked) den 20. december 2001, den 22. februar 2002 forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 1. marts 2002, den 17. maj 2002 forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 21. maj 2002, den 8. november 2002 forud for

rådsmødet (Konkurrenceevne) den 14. november 2002, den 22. november 2002 forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 26. november 2002 og den 28. februar 2003 forud for rådsmødet den 3. marts 2003. Notat er senest fremsendt den 20. februar 2003.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om måleinstrumenter KOM(2000)566 endelig

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv

Resumé

Direktivet har til formål at harmonisere medlemslandenes lovgivning om måleinstrumenter og er således et element i gennemførelsen af Det Indre Marked for industriprodukter. Det omfatter 10 kategorier af måleinstrumenter, som efter planen skal udvides på et senere tidspunkt.

Lovgivningsmæssigt vil direktivet betyde en forenkling ved et færre antal administrative forskrifter.

1. Baggrund og indhold

Direktivforslaget, der er oversendt fra Kommissionen til Rådet den 15. september 2000, er et harmoniseringsdirektiv med hjemmel i traktatens art. 95. Det vedtages efter fælles beslutningstagen med kvalificeret flertal, jf. traktatens art. 251. Det er hensigten at vedtage direktivforslagets tekst-del og de tekniske bilag samtidig.

Direktivets formål er at harmonisere medlemslandenes lovgivning om måleinstrumenter underkastet lovpligtig kontrol og er som sådant et element i gennemførelsen af Det Indre Marked for industriprodukter. Samtidig skal direktivet medføre den høje grad af forbrugerbeskyttelse, som fremgår af traktatens art. 95, stk. 3.

Der er fastsat en **komitéprocedure**, hvorved de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen, vedtages ved anvendelse af den rådgivningsprocedure, der er fastsat i artikel 3 i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 (1999/468/EF). Ifølge denne bestemmelse bistår Kommissionen af et rådgivende udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand. Kommissionen skal tage størst muligt hensyn til udvalgets udtalelser. Den meddeler udvalget, hvorledes den gør det.

Direktivet omfatter 10 kategorier af måleinstrumenter (vandmålere, gasmålere, elmålere, varmeenergimålere, målere til andre væsker end vand (fx olieprodukter), automatiske vægte, taxametre, længde- og dimensionsmåleudstyr og målere til udstødningsgas), og det er planen på et senere tidspunkt at udvide direktivet med flere kategorier af måleinstrumenter.

2. Europa-Parlamentets holdning

Udvalget om industripolitik, eksterne økonomiske forbindelser, forskning og energi (Industriudvalget) afgav i foråret 2001 sin rapport om direktivforslaget. EP er gennemgående positivt over for forslaget, men fremsatte i forbindelse med rapporten 29 ændringsforslag. Endvidere har udvalget fremsat

betænkelighed ved forslaget's længde og komplicerede, tekniske indhold. Det har herunder været fremme, at forslaget i sin nuværende udformning ikke fremstår som et "ny metode-direktiv", fordi det indeholder tekniske bestemmelser, som efter den nye metode burde fastlægges i form af europæiske standarder. Direktivet bør alene indeholde de væsentlige krav til instrumenterne.

EP har også udtrykt betænkelighed ved, at direktivet vil få optionel virkning, hvorved det kun vil finde anvendelse i de medlemsstater, der gennemfører lovpligtig anvendelse af et eller flere af de måleinstrumenter, direktivet omfatter. Endelig har EP rejst tvivl om de bestemmelser i direktivforslaget, som giver Kommissionen mulighed for sammen med en komité bestående af repræsentanter fra medlemsstaterne at fastsætte og ændre tekniske bestemmelser i direktivet, *jf. ovenfor pkt. 1 om komitéproceduren.*

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget lever op til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Nærhedsprincippet

Direktivet harmoniserer alene de bestemmelser, som er nødvendige for at sikre den frie bevægelighed for måleinstrumenter. Det er overladt til medlemsstaterne selv at afgøre, til hvilke måleopgaver, der skal anvendes måleinstrumenter underlagt lovpligtig kontrol.

Endvidere er det overladt til medlemsstaterne selv at afgøre, hvornår eller hvor ofte måleinstrumenter underlagt lovpligtig kontrol skal gennemgå regelmæssig inspektion og efterkontrol gennem hele deres brugslevetid.

Direktivet er baseret på anvendelse af modulerne i "Den Globale Metode" til overensstemmelsesvurderingen. En vigtig forudsætning for, at dette system kan virke, er, at medlemsstaterne udfører markedsovervågning. *Det er overladt til medlemsstaterne selv at fastlægge mål og midler i forbindelse med markedsovervågningen.*

Proportionalitetsprincippet

Med henblik på at sikre, at forskelle i de nationale lovgivninger ikke skal føre til handelshindringer og derved krænke den frie bevægelighed for måleinstrumenter, er der behov for et fælles grundlag, der fastlægger de væsentlige krav sammen med kravene til overensstemmelsesvurdering.

Disse krav er indeholdt i direktivforslaget, der således er i overensstemmelse med "Den Nye Metode". Direktivforslaget er også i overensstemmelse med "Den Globale Metode", idet modulerne til overensstemmelsesvurderingen samtidig er indeholdt i forslaget.

Direktivforslaget er således et harmoniseringsdirektiv uden at være et totalharmoniseringsdirektiv, fordi det kun finder anvendelse i det omfang,

en medlemsstat ønsker at gennemføre lovregulering af et eller flere instrumenter.

4. Gældende dansk ret

Lovgivningen om måleinstrumenter består af administrative bestemmelser udstedt i medfør af Metrologiloven, som blev ophævet 1. januar 1991 ved erhvervsfremmelovens ikrafttræden. Dog bevarede de administrative forskrifter deres gyldighed, indtil de tilbagekaldes.

Endvidere har Erhvervs- og Boligstyrelsen til gennemførelse af det generelle direktiv vedr. metrologi (71/316/EØF) og en række særdirektiver udstedt bekendtgørelser og måletekniske direktiver med hjemmel i Lov om erhvervsfremme, jf. Lovbekendtgørelse nr. 642 af 5. august 2002.

5. Høring

Forslaget har været i høring i EF-Specialudvalget for tekniske handelshindringer. Der er generel opbakning til forslaget. Dansk Industri bemærker dog, at komitéproceduren i forslaget giver Kommissionen en for vidtgående kompetence.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssigt vil vedtagelsen af direktivforslaget medføre en forenkling, idet de gældende regler, som er fordelt på en række bekendtgørelser og nationale, måletekniske direktiver, kan samles i en enkelt bekendtgørelse og nogle få nationale, måletekniske direktiver, svarende til antallet af instrumenter.

Direktivet kan få statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med *en udvidelse af markedsovervågningen i takt med markedsudviklingen*. Eventuelle udgifter som følge af en styrkelse af markedsovervågningen vil blive afholdt inden for de berørte ressortministeriers rammer.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En forenkling af reglerne vil lette byrderne for erhvervslivet, *bl.a. på grund af, at den globale metode for overensstemmelsesvurdering vil forenkle procedureerne i forbindelse med, at instrumenter bringes i omsætning*. Samtidig vil harmoniseringen gøre det lettere, og dermed billigere, for erhvervslivet at omsætte måleinstrumenterne i EU (EØS), når alle medlemslandene anvender harmoniserede bestemmelser om dem. Sidst men ikke mindst kan det også få den afsmittende effekt for forbrugerne, at varerne bliver billigere, fordi de måleinstrumenter, som de vejes på eller måles med, f.eks. grønthandlerens vægt, ikke skal igennem yderligere kontrol, når de først er bragt i fri omsætning i et medlemsland.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalget 22. januar 2001. Europaudvalget blev orienteret om sagen den 22. november 2002 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 26. november 2002.

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om narkotikaprækursorer (KOM(2002)494).

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har foreslået, at det eksisterende direktiv 92/109/EØF om kontrol m.m. af den interne EU handel med narkotikaprækursorer erstattes af en forordning. En narkotikaprækursor er et kemisk stof, der anvendes til fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer. Samtidig foreslår Kommissionen visse ændringer, der primært har til formål, at gøre lovgivningen på hele området så ensartet som mulig.

1. Baggrund og indhold

Rådet vedtog i 1990 forordning 3677/90 der regulerer og overvåger handlen mellem EU og 3.lande med 23 kemiske stoffer, der anvendes til fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer og i 1992 direktiv 92/109/EØF, der regulerer og overvåger handlen internt i EU med de samme 23 stoffer. Listen over narkotikaprækursorer omfatter 23 kemiske stoffer, f.eks. ephedrin og saltsyre. Fælles for stofferne er, at de er almindelige handelsvarer, der som udgangspunkt normalt anvendes til legale formål.

Kommissionen ønsker med sit forslag at erstatte det eksisterende direktiv med en forordning, således at der sikres en hurtigere, lettere og mere ensartet implementering af disse regler, end tilfældet er i dag.

Forordningen har hjemmel i TEF, særlig artikel 95 og vedtages med fælles beslutningstagen efter artikel 251.

Forslagets indhold svarer på de fleste punkter til de regler, der allerede i dag er gældende. Forslaget tager højde for ændringer, der allerede tidligere er gennemført i relation til handlen med 3. lande, således at reglerne for intern EU-handel og handel mellem EU og 3. lande med narkotika prækursorer fremover bliver så ens som muligt.

Nyt i forhold til tidligere i den interne EU-handel bliver en forpligtigelse for myndighederne til at give de erhvervsdrivende oplysninger om, hvordan mistænkelige transaktioner kan identificeres og indberettes, således at de erhvervsdrivende kan underrette myndighederne om mistænkelige transaktioner, der omfatter stoffer – også selv om stofferne endnu ikke er omfattet af lovgivningen, men følges med henblik på overvågning og vurdering om behovet for optagelse på listerne over regulerede stoffer. Der oprettes lister over disse ”stoffer under overvågning”, der bl.a. udleveres til de erhvervsdrivende.

Desuden indeholder forslaget præciseringer af såvel definitionen på ”registrerede stoffer” som ”ikke-registrerede stoffer”, således at der kan ske en mere ensartet anvendelse af reglerne i medlemslandene, og således at

definitionen af "ikke-registrerede stoffer" bringes i overensstemmelse med FN's konvention på området.

Forslaget indeholder desuden en ændring af klassifikationen af stoffet kaliumpermanganat. Stoffet foreslås således placeret i kategori 2 i bilag I, mod hidtil kategori 3. Ændringen indebærer øget kontrol med dette stof, der i stigende grad har vist sig anvendt til narkotikaproduktion.

2. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget er omfattet af den fælles beslutningsprocedure. Europa-Parlamentets behandling blev afsluttet den 10. – 13. marts 2003 med godkendelse af Kommissionens forslag med 3 mindre ændringer

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet formålet er at sikre ensartet anvendelse af reglerne indenfor det indre marked.

4. Gældende dansk ret

Det eksisterende direktiv er implementeret ved "Lov om fremstilling og handel med visse varer, der benyttes ved ulovlig fremstilling og handel med narkotika og psykotrope stoffer (prækursorer)" med dertil hørende bekendtgørelser.

5. Høring

Forslaget har på grund af sit forholdsvis begrænsede indhold af ændringer været sendt i høring i Specialudvalget for Toldspørgsmål. Der har ikke været bemærkninger til forslaget.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forordningen vil indebære, at "Lov om fremstilling og handel med visse varer, der benyttes ved ulovlig fremstilling og handel med narkotika og psykotrope stoffer (prækursorer)" (Lov nr. 479 af 30. juni 1993 med senere ændringer) vil skulle ændres, idet der ikke længere skal finde implementering sted af det nuværende direktiv.

Der skønnes ikke at være direkte statsfinansielle konsekvenser, da lovgivningen allerede eksisterer, og de ændringer, der lægges op til, ikke er voldsomt store.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der skønnes ikke at være direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalget den 7. marts 2003.

6. Forslag til direktiv om forbrugerkredit (KOM (2002) 443 endelig).

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Resumé

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – forbrugerkreditdirektivet – (87/102/EØF) trådte i kraft i 1990.

Rådet har den 18. september 2002 modtaget et forslag fra Kommissionen til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (KOM (2002) 443 endelig). Forslaget har til formål at afløse og modernisere det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (Rådets direktiv 87/102/EØF som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF).

1. Baggrund

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – forbrugerkreditdirektivet – (87/102/EØF) trådte i kraft i 1990.

Kommissionen afgav i maj 1995 en beretning til Rådet om forbrugerkreditdirektivets gennemførelse i medlemsstaterne.

Rådet vedtog i november 1995 en resolution, hvori det opfordrede Kommissionen til at sende beretningen i høring, tage hensyn til de kommentarer, der måtte fremkomme, og offentliggøre et resumé af kommentarerne.

Den danske regering afgav i juni 1996 høringssvar over beretningen.

Kommissionen afgav i september 1997 til Rådet en ny beretning, der således er en sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer til beretningen fra maj 1995.

Kommissionen blev af Rådet opfordret til på baggrund af reaktionerne på beretningen fra maj 1995 at fortsætte sine undersøgelser og overveje, om der er behov for yderligere fællesskabsinitiativer på dette område.

Kommissionen udsendte den 8. juni 2001 et oplæg til debat (herefter debatoplægget) om ændring af forbrugerkreditdirektivet.

Den tidligere regering afgav den 12. oktober 2001 høringssvar over debatoplægget. En kopi af debatoplægget og høringssvaret er sendt til Folketingets Europaudvalg den 31. oktober 2001.

Kommissionen har den 11. september 2002 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes

love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (KOM (2002) 443 endelig). Forslaget blev den 18. september 2002 fremsendt til Rådet.

Rådets direktiv 87/102/EØF er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF om ændring af direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (ændring af bestemmelserne om beregning af de årlige omkostninger i procent).

2. Indhold

Direktivforslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 95. Forslaget vil således skulle vedtages i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251 (fælles beslutningstagen).

Der er tale om et forslag til et helt nyt forbrugercreditdirektiv til afløsning af det eksisterende direktiv 87/102/EØF.

I de ledsagende bemærkninger til forslaget konstaterer Kommissionen, at der kun er sket en meget begrænset udvikling på det europæiske forbrugercreditmarked, og at dette navnlig skyldes tekniske vanskeligheder med at trænge ind på et andet marked, utilstrækkelig indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love, og at de forskellige teknikker, som anvendes ved kreditgivning, har ændret sig meget siden direktiv 87/102/EØF og de to ændringsdirektiver (direktiv 90/88/EØF og direktiv 98/7/EF) blev vedtaget.

Kommissionen anfører, at en ændring af forbrugercreditdirektivet skal give mulighed for et mere gennemskueligt marked, som fungerer mere effektivt og giver en sådan grad af forbruger-beskyttelse, at princippet om fri bevægelighed for kredittilbud kan finde anvendelse under optimale forhold både for udbuds- og efterspørgselssiden.

Kommissionen ønsker at ændre det eksisterende forbrugercreditdirektiv på grundlag af følgende seks retningslinjer:

- (1) Direktivets anvendelsesområde omdefineres med det formål at tilpasse direktivet til de nye markedsforhold og skelne tydeligere mellem forbrugercredit og boliglån;
- (2) nye bestemmelser integreres, hvor der ikke blot tages hensyn til kreditgiverne, men også til kreditformidlerne;
- (3) kreditgiverne får adgang til strukturerede informationer, som giver dem bedre muligheder for at vurdere de givne risici;
- (4) fastlæggelse af mere fyldestgørende informationer til både forbruger og eventuelle kautionister;
- (5) mere rimelig fordeling af ansvaret mellem forbruger og fagfolk;
- (6) bedre procedurer og praksis for, hvordan fagfolk skal behandle tilfælde af betalingsforsømmelse, både til fordel for forbrugerne og for kreditgiverne.

Kommissionen finder, at hvis disse mål skal nås, er det ensbetydende med, at man må sigte mod totalharmonisering og ikke som hidtil minimumsharmonisering.

Direktivforslaget indeholder således på denne baggrund forslag til en række nye regler, som – i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) – vil indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. Det drejer sig navnlig om følgende forslag:

- Udvidelse af direktivets anvendelsesområde, navnlig ved at begrænse mulighederne for at undtage visse typer af kreditaftaler, bl.a. ved lån mod pant i fast ejendom, og ved at lade direktivet omfatte kautionsaftaler (artikel 3).
- Krav om gensidig, forudgående orientering mellem på den ene side forbruger/kautionist og på den anden side kreditgiver/kreditformidler samt rådgivningspligt for de sidstnævnte (artikel 6).
- Nærmere regler om indsamling og behandling af personoplysninger i kreditøjemed samt om pligt til at oprette en central database, som kreditgiverne skal konsultere forud for långivning (artikel 7-8).
- Krav om "ansvarlig kreditgivning" (artikel 9).
- Udvidelse af oplysningspligten ved indgåelse af kreditaftaler, bl.a. ved krav om oplysninger om de samlede kreditgiveromkostninger i procent og debitorrenten. Endvidere er oplysningspligten tydeliggjort, for så vidt angår begrebet "årlige omkostninger i procent" (artikel 10 og 12-14)
- Regler om oplysningspligt ved indgåelse af kautionsaftaler (artikel 10).
- Krav om at nærmere bestemte vilkår i kredit- eller kautionsaftaler altid skal anses for at være urimelige (artikel 15).
- Skærpede krav til kreditgivere ved forbrugerens opfyldelse af kreditaftaler, navnlig ved i visse tilfælde at indføre (udvidet) solidarisk ansvar mellem kreditgiver og leverandør af varer eller tjenesteydelser (artikel 16-19).
- Krav til omfanget af en kautionsaftale samt om indførelse af en "karensperiode", inden for hvilken der ikke kan gøres krav gældende mod kautionisten (artikel 23).
- Fastlæggelse af betingelserne for at gøre misligholdelse af kredit- eller kautionsaftaler gældende, herunder bl.a. krav til inkassovirksomhed og til opkrævning af inddrivelses-omkostninger (artikel 24 og 27).
- Skærpede krav til kreditgivere og kreditformidlere i form af registreringspligt, gennem kontrol og overvågning af deres virksomhed og ved oprettelse af klageorganer (artikel 28-29).

Direktivforslaget indeholder desuden bestemmelser om bl.a. oplysningspligten i forbindelse med reklamer (artikel 4), om forbud mod dørsalg af kredit- og kautionsaftaler (artikel 5), om fortrydelsesret for kreditaftaler (artikel 11) og om nogle særlige former for kreditaftaler (artikel 20-21).

For en nærmere beskrivelse af direktivforslagets enkelte bestemmelser henvises til grundnotatet af 1. november 2002.

3. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet en udtalelse om direktivforslaget. Dette forventes tidligst at ske i efteråret 2003.

4. Nærheds- og proportionalitets princippet

Det er regeringens opfattelse, at direktivforslaget, der tilsigter at revidere det eksisterende forbrugerkreditdirektiv, er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitets princippet

5. Gældende dansk ret

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (87/102/EØF) er gennemført i dansk ret ved kreditaftaleloven (lov nr. 398 af 13. juni 1990 om kreditaftaler), der ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for forbrugeren.

Forbrugerkreditdirektivet er som nævnt senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF. Ændringsdirektivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 442 af 31. maj 2000. Direktivændringen omhandler beregning af de årlige omkostninger i procent.

Det foreliggende forslag til et nyt forbrugerkreditdirektiv vil, hvis det vedtages i sin nuværende form, navnlig berøre væsentlige dele af kreditaftaleloven. Forslaget omfatter endvidere spørgsmål, der er reguleret i anden lovgivning, herunder bl.a. i prismærkningsloven, forbrugeraftaleloven, persondataloven, aftaleloven, bank- og sparekasseloven, lov om finansiel virksomhed, renteloven og inkassoloven.

For så vidt angår kreditaftaleloven, gælder denne – med visse undtagelser – for kreditaftaler, hvor en erhvervsdrivende (kreditgiveren) yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i sit erhverv, når en anden part (forbrugeren) hovedsagelig handler uden for sit erhverv.

Kreditaftaleloven indeholder bl.a. bestemmelser om:

- *Kreditgivers oplysningspligt i forbindelse med aftalens indgåelse (§§ 8-10 og 13-18).*
- *Kreditgivers oplysningspligt under kreditaftalens forløb (§§ 11-12).*
- *Tilsidesættelse af oplysningspligten (§§ 23-24).*
- *Urimelige kontraktvilkår (§ 22).*

- *Indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet (§ 26-27).*
- *Forbrugerens misligholdelse (§ 29).*
- *Brug af negotiable dokumenter (§ 31).*
- *Forbrugerens bevarelse af indsigelser mv. (§ 32-33)*
- *Køb med ejendomsforbehold (§§ 34-48).*

For en nærmere beskrivelse af kreditaftalelovens bestemmelser henvises til grundnotatet af 1. november 2002, hvor der endvidere findes en beskrivelse af de spørgsmål, der er reguleret i anden lovgivning, dvs. i bl.a. prismærkningsloven (om kreditgivers oplysningspligt forud for aftalens indgåelse), forbrugerftaleloven (om forbud mod dørsalg af kredit- eller kautionsaftaler og fortrydelsesret), persondataloven (om persondataskyttelse), aftaleloven (om urimelige kontraktvilkår), bank- og sparekasseloven (om kautionsstillelse ved forbrugeres låntagning i pengeinstitutter), lov om finansiel virksomhed (om finansielle virksomheders adgang til at videregive personoplysninger), renteloven (om udenretlige inddrivelsesomkostninger) og inkasso-loven (om krav til inkassovirksomhed).

6. Høring

Direktivforslaget har været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer mv. Der henvises til grundnotatet af 1. november 2002 for en udførlig gennemgang af de indkomne høringssvar.

Efter udarbejdelsen af grundnotatet har Justitsministeriet modtaget høringssvar fra Præsidenten for Københavns Byret og Oliebranchens Fællesrepræsentation.

Præsidenten for Københavns Byret finder ikke på det foreliggende grundlag anledning til at udtale sig.

Oliebranchens Fællesrepræsentation anfører, at småkreditter og løbende forbruger kreditter ikke bør besværliggøres eller bureaukratiseres af unødigt restriktive regler. Der peges også over-ordnet på, at nye regler på området bør indføres med et passende varsel med henblik på at sikre den nødvendige tilpasning hos kreditgivere. For så vidt angår de enkelte elementer i direktiv-forslaget, har Oliebranchens Fællesrepræsentation navnlig anført følgende:

Oliebranchens Fællesrepræsentation kan støtte oprettelsen af en central database med såvel negative som positive oplysninger om kreditaftaler (artikel 8). Derimod finder man, at forslagets bestemmelser om rådgivning og ansvarlig kreditgivning (artikel 6, stk. 3, og artikel 9) bør udgå. Endvidere er Oliebranchens Fællesrepræsentation af den opfattelse, at det bør præciseres, at kreditgiveren kan indsamle "nødvendige og tilstrækkelige" oplysninger til brug for kreditvurderingen (artikel 6, stk. 1).

Oliebranchens Fællesrepræsentation finder endvidere, at der bør ske en præcisering af, hvilken information der skal gives i forbindelse med en

udvidelse af kreditten (artikel 12). Der peges også på et behov for at få præciseret rækkevidden af den foreslåede fortrydelsesret, navnlig i relation til varekøb (artikel 11).

Oliebranchens Fællesrepræsentation finder, at det foreslåede nye begreb "samlede kreditgiver-omkostninger i procent" (artikel 13) bør udgå. For så vidt angår den foreslåede bestemmelse om urimelige kontraktvilkår (artikel 15), bør der indføres en undtagelsesbestemmelse, således at ændringer i offentlige gebyrer, skatter mv., som kreditgiver ikke har indflydelse på, kan medføre regulering af løbende gebyrer, mod behørig information til kunden.

Oliebranchens Fællesrepræsentation anfører desuden, at kautionsaftaler bør kunne indgås for længere tid end 3 år, og at den foreslåede bestemmelse herom (artikel 23, stk. 1) således bør udgå – eller i hvert fald ændres til 10 år. Endvidere finder man den foreslåede "karenstid" på 3 måneder for lang, og det foreslås, at fristen sættes ned til 4 uger (artikel 23, stk. 2).

Herudover påpeger Oliebranchens Fællesrepræsentation, at de foreslåede bestemmelser om overskridelse af det samlede kreditbeløb og stiltiende overtræk (artikel 25) giver anledning til fortolkningstvivel.

Endelig anføres det, at direktivforslagets registreringskrav (artikel 28) vil medføre betydelige omkostninger, som langt vil overskygge eventuelle fordele, der kan opnås ved en registrering af kreditgivere og kreditformidlere. Oliebranchens Fællesrepræsentation peger desuden på, at de foreslåede bestemmelser om kreditformidlernes forpligtelser (artikel 29) vil kunne medføre konflikt med reglerne om persondataskyttelse, ligesom bestemmelserne også virker overflødige, hvis forslaget om et positivregister (artikel 8) gennemføres.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

7.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser.

Som anført ovenfor under pkt. 2, indeholder direktivforslaget en række nyskabelser i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (direktiv 87/102/EØF med senere ændringer). Navnlig som følge heraf vil direktivforslaget, hvis det vedtages i dets nuværende form, nødvendiggøre ændringer i lovgivningen.

Der er dog også områder, hvor der allerede i dag findes en regulering i direktiv 87/102/EØF, som vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det gælder f.eks. områder, hvor der efter det fremsatte direktivforslag stilles forslag til ændringer og/eller præciseringer i den gældende regulering.

Der kan navnlig peges på følgende områder, hvor en vedtagelse af forslaget giver anledning til lovgivningsmæssige overvejelser:

- *Indførelse af regler om aftaler om sikkerhedsstillelse (dvs. tinglig sikkerhed eller kaution), herunder bl.a. om oplysningspligt ved indgåelse af aftaler om sikkerhedsstillelse og om visse krav til indholdet mv. af sådanne aftaler.*
- *Ændringer i reguleringen af lån med sikkerhed i fast ejendom.*
- *Ændringer i kreditaftalelovens (øvrige) anvendelsesområde, bl.a. med hensyn til muligheden for at undtage kortvarige kreditter, kredit, der er aftalt i forbindelse med retsforlig, samt små og gratis kreditter.*
- *Ændringer af reglerne om mærkning og skiltning med pris mv. og om dørsalg.*
- *Indførelse af regler om gensidig, forudgående orientering mellem på den ene side forbrugeren/sikkerhedsstiller og på den anden side kreditgiveren/kreditformidleren samt kravene til de sidstnævntes rådgivningspligt over for forbrugeren.*
- *Ændringer i reglerne om persondatabeskyttelse.*
- *Indførelse af en regel om ansvarlig kreditgivning.*
- *Udvidelse af kreditgiverens oplysningspligt ved indgåelse af kreditaftaler, herunder bl.a. med hensyn til oplysningspligt vedrørende kreditgiveromkostninger og debitorrenten.*
- *Indførelse af en generel fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler.*
- *Indførelse af en udtømmende liste over kontraktvilkår der i sig selv altid skal anses for at være urimelige i kredit- eller sikkerhedsaftaler, herunder kautionsaftaler.*
- *Ændringer af reglerne om opfyldelse af kreditaftalen, herunder bl.a. i form af en udvidelse af det solidariske ansvar mellem kreditgiver og leverandør af varer eller tjenesteydelser.*
- *Indførelse af en regel om, at hver af parterne kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale med et nærmere bestemt varsel.*
- *Ændringer af reglerne om forbrugerenes misligholdelse af kreditaftalen, herunder bl.a. med hensyn til kreditgivers mulighed for at kræve betaling af udenretlige inddrivelses-omkostninger og med hensyn til, hvad der skal anses for "dårlig" inkassoskik.*
- *Nye regler om registrering af kreditgivere og kreditformidlere og om indførelse af kontrol- og overvågningsmekanismer over for disse.*

Herudover medfører direktivforslaget som noget meget centralt, at der ved gennemførelsen af direktivets enkelte bestemmelser ikke vil kunne fastsættes eller opretholdes regler – hverken strengere eller lempeligere regler – der fraviger direktivets bestemmelser (totalharmonisering).

For en mere uddybende redegørelse for, hvilke lovgivningsmæssige overvejelser en vedtagelse af forslaget i dets nuværende form giver anledning til, henvises til grundnotatet af 1. november 2002.

7.2. Statsfinansielle konsekvenser.

Det skønnes, at en gennemførelse af forslaget krav om registrering af og tilsyn med kreditgivere og kreditformidlere (artikel 28) vil kunne få ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser.

Det vurderes endvidere, at kravet om oprettelse af en central database (artikel 8) vil kunne få statsfinansielle konsekvenser, hvis den centrale database skal oprettes i statsligt regi.

Herudover skønnes direktivforslaget som udgangspunkt ikke at have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget tillige med et grundnotat herom blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 14.-15. november 2002 til orientering. Et aktuelt notat blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

Endelig har Europaudvalget den 31. oktober 2001 modtaget kopi af Kommissionens debatoplæg om ændring af forbrugerkreditdirektivet og af regeringens høringsvar.

7. Kommissionens forslag til forordning om salgsfremmende foranstaltninger i Det Indre Marked (KOM(2001) 546 endelig udg.)

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Resumé

Det græske formandskab har ultimo februar 2003 fremsat et ændringsforslag til Kommissionens forslag til forordning om salgsfremmende foranstaltninger i Det Indre Marked. Forslaget har til formål at fjerne hindringer for brugen af salgsfremmende foranstaltninger i det indre marked. Ved sådanne foranstaltninger forstås rabatter, tilgift, gratis gaver, salgsfremmende konkurrencer og spil.

Forslaget omfatter følgende hovedområder:

- Generelle forbud og restriktioner: Brug af og reklamering med salgsfremmende foranstaltninger skal som udgangspunkt være tilladt, hvorfor medlemsstaternes generelle forbud eller begrænsninger mod disse ikke kan opretholdes. Forbud og restriktioner, der alene angår specifikke varer og tjenesteydelser - som f.eks. *fastprissystemer for dagblade m.v.* - kan stadig opretholdes.
- Princippet om gensidig anerkendelse: Forbud og restriktioner, der kan opretholdes, er ifølge forslaget undergivet princippet om gensidig anerkendelse. En medlemsstat vil således ikke kunne kræve, at en erhvervsdrivende etableret i en anden medlemsstat skal overholde deres regler om salgsfremmende foranstaltninger, når den erhvervsdrivende markedsfører sig i deres land. *Forslaget indeholder dog en konkret indgrebsmulighed for medlemsstaterne.*
- Informationskrav: Forslaget indeholder to typer informationskrav: 1) Oplysninger, der skal gives i forbindelse med reklameringen, og 2) oplysninger, som på opfordring fra modtageren skal gives denne.
- Beskyttelse af børn og unge og sundheden: Der fastsættes en række krav for brug af salgsfremmende foranstaltninger med henblik på beskyttelse af børn og unge samt sundheden. Gaver og præmier i konkurrencer må f.eks. ikke gives til et barn, hvis de kan skade barnet fysisk.
- Procedure for klager: Forslaget indeholder en bestemmelse om den erhvervsdrivendes pligter i forbindelse med klager over salgsfremmende foranstaltninger. Forslaget fastlægger f.eks., at den erhvervsdrivende har bevisbyrden for, at informationskravene er opfyldt.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 2. oktober 2001 et forslag til forordning om salgsfremmende foranstaltninger i det Indre Marked (KOM(2001) 546 endelig udgave).

Den 4. september 2002 vedtog Europa-Parlamentet forslaget sammen med en række ændringsforslag.

Kommissionen fremsatte den 25. oktober 2002 et ændringsforslag (KOM(2002) 586 endelig udgave), som imødekom hovedparten af Parlamentets ændringsforslag.

Den 27. februar 2003 har det græske formandskab fremsat et kompromisforslag, som har dannet grundlag for de videre drøftelser i Rådet. Hjemlen for kompromisforslaget er artikel 95. Derudover er der i betragtningerne en henvisning til artikel 152 (1) og 153 (3a). I notatet tages der udgangspunkt i formandskabets kompromisforslag, som det forelå ultimo april 2003.

Anvendelsesområde

Forordningsforslaget har til formål at fjerne hindringer for brugen af salgsfremmende foranstaltninger i det indre marked. *Dette skal ske på basis af et højt sundheds- og forbrugerbeskyttelsesniveau.* Forslaget finder anvendelse på brugen af og reklamering med salgsfremmende foranstaltninger. Ved salgsfremmende foranstaltninger forstås rabatter, tilgift, gratis gaver, salgsfremmende konkurrencer og spil.

Forslaget gælder ikke for aftaler eller praksis reguleret af kartellovgivningen, ligesom spil, som indebærer en indsats med penge, er undtaget. Lægemidler (humanmedicinske og veterinære) foreslås desuden undtaget fra anvendelsesområdet.

Generelle forbud og restriktioner

Ifølge forslaget skal det være tilladt at bruge og reklamere med salgsfremmende foranstaltninger. Generelle forbud i medlemsstaternes lovgivning m.v. mod disse vil derfor ikke kunne opretholdes, medmindre de følger af fællesskabsretten. Forbud eller restriktioner, der er rettet mod en bestemt vare eller tjenesteydelse - f.eks. sundhedsydelser - kan dog opretholdes.

Begrænsninger på værdien af salgsfremmende foranstaltninger - f.eks. krav om, hvor meget rabat der maksimalt må ydes - må ifølge forslaget ikke pålægges. Fastprissystemer for bøger og den trykte presses produkter (f.eks. dag- og ugeblade) er dog undtaget herfor.

Det er desuden ikke tilladt at opstille krav, hvorefter en erhvervsdrivende skal have en forudgående autorisation, inden der kan reklameres med rabatter, tilgift m.v.

Forslaget indeholder til beskyttelse af børn og unge visse begrænsninger for brug af salgsfremmende foranstaltninger over for disse. *Der må f.eks. ikke udleveres gaver eller præmier vundet i en salgsfremmende konkurrence eller spil direkte til børn og unge, hvis gaven og præmien er af sådan en karakter, at den kan forårsage sundhedsskader.*

Forslaget indeholder desuden et generelt forbud mod brug og reklamering af tobaksprodukter som salgsfremmende foranstaltninger og et for-

bud mod tilskyndelse til had pga. race, køn m.v. Derudover foreslås der indsat en maksimumsgrænse for værdien af præmier i salgsfremmende spil, ligesom der fastsættes en betingelse om, at sådanne spil ikke må gøres købsbetinget.

Princip om gensidig anerkendelse

Forslaget indeholder et princip om gensidig anerkendelse i relation til salgsfremmende foranstaltninger. Princippet finder anvendelse på de nationale forbud og restriktioner, som det ifølge forslaget er tilladt at opretholde, jf. ovenfor. Dette betyder, at en erhvervsdrivende alene skal overholde lovgivningen i det land, hvor den erhvervsdrivende er etableret, selv om markedsføringstiltaget, hvori den salgsfremmende foranstaltning indgår, er rettet mod en anden medlemsstat.

Nationale regler om, at virksomheder ikke må sælge deres varer med tab, kan opretholdes og berøres ikke af princippet om gensidig anerkendelse.

Modtagerlandets myndigheder kan dog i særlige tilfælde foreløbigt gribe ind over for en erhvervsdrivende, der er etableret i en anden medlemsstat. Et indgreb kan foretages, hvis der er tale om en alvorlig overtrædelse af forslagets bestemmelser om børn og unge samt forbudet mod tilskyndelse til had på grund af race, køn m.v., og den erhvervsdrivende mindst to gange inden for 12 måneder har overtrådt disse bestemmelser. Medlemsstaterne skal desuden have informeret den erhvervsdrivende og Kommissionen om indgrebet, og givet Kommissionen og medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret, mulighed for at stoppe overtrædelsen inden for 15 dage.

Foretages et indgreb, skal Kommissionen senest to måneder efter meddelelsen herom træffe afgørelse om, hvorvidt indgrebet er forenelig med fællesskabsretten. Er dette ikke tilfældet, vil medlemsstaten blive bedt om hurtigt at bringe indgrebet til ophør.

Indgrebssystemet berører ikke de procedurer, retsmidler eller sanktioner, som den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, kan anvende over for overtrædelsen.

Informationskrav

Forslaget indfører en række informationskrav, som den erhvervsdrivende ved brug af salgsfremmende foranstaltninger skal opfylde. Informationskravene er delt op i to typer krav: 1) Krav til oplysninger, der skal gives i forbindelse med reklamerne – f.eks. værdien af gaven eller præmierne, og 2) krav til oplysninger, som på opfordring fra modtageren skal gives denne – f.eks. betingelserne for at få gaven eller at deltage i konkurrencen. Den erhvervsdrivende må ikke som betingelse for udlevering af oplysningerne kræve, at der skal foretages et køb.

Den erhvervsdrivende har desuden mulighed for at fravige hovedparten af forpligtelserne til at give information i selve reklamen, hvis den erhvervsdrivende sikrer, at modtageren på anden effektiv måde kan modtage disse informationer uden at skulle bede om det eller tage imod tilbuddet.

Retsmidler og procedure for klager

Forslaget pålægger den erhvervsdrivende en række pligter i forbindelse med klager over salgsfremmende foranstaltninger. Således får den erhvervsdrivende bevisbyrden for, at informationskravene er opfyldt. Forslaget indeholder endvidere en særlig procedure for klagesagsbehandling.

Medlemsstaterne skal opmuntre til anvendelse af ordninger for udenretlig vistbilæggelse. Disse ordninger skal sikre en tilfredsstillende procedurermæssig sikkerhed for de involverede parter.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har primo september 2002 vedtaget Kommissionens oprindelige forslag sammen med en række ændringsforslag. Ændringsforslagene relaterer sig navnlig til det oprindelige forslags betydning for salgsfremmende spil og "salg med tab". Parlamentet har foreslået, at forslagens regulering af salgsfremmende spil alene skal angå de spil, som det er gratis at deltage i. Parlamentet finder desuden ikke, at forholdet "salg med tab" skal reguleres i fællesskabsretten, men i stedet skal overlades til medlemsstaternes regulering. Derudover har Parlamentet bl.a. ønsket, at det af forslaget fremgår, at man vil sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og beskyttelse af de små og mellemstore virksomheder.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, ligesom valget af en forordning som reguleringsinstrument er i overensstemmelse med de kriterier, der fremgår af protokollen til Amsterdam-Traktaten om gennemførelsen af nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Det skønnes, at forordningsforslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Regler om salgsfremmende foranstaltninger findes i flere love. De mest centrale regler findes i markedsføringsloven, men derudover findes der regler i bl.a. sundhedslovgivningen, tv- og radiolovgivningen samt forskellige former for kodekser.

Markedsføringslovens §§ 6, 7, 8 og 9 indeholder generelle regler om forbud mod brug af tilgift, mængdebegrænsning, rabatkuponer forud for køb og købsbetingede konkurrencer.

Inden for særlovgivningen kan nævnes § 8 i reklamebekendtgørelsen for lægemidler, der indeholder et forbud mod at yde medicinalpersoner økonomiske fordele (rabatter, bonusudbetalinger o.lign.) for at fremme salget af et lægemiddel. Der er visse konkrete undtagelser hertil. Det er desuden forbudt af afholde konkurrencer for og udlodde præmier til medicinalpersoner.

Af lov om forbud mod tobaksreklamer m.v. fremgår det bl.a., at alle former for reklame for tobaksvarer er forbudt, ligesom enhver form for uddeling, der har til formål at fremme afsætningen af tobaksvarer, er forbudt. Forbud mod uddeling omfatter ikke fagfolk, der i forbindelse med almindeligt salgsarbejde udleverer vareprøver.

Der er som udgangspunkt ikke fastsat specifikke informationskrav i lovgivningen for brug af salgsfremmende foranstaltninger, ligesom der ikke findes særlige regler, der regulerer, hvilke procedurer en erhvervsdrivende skal følge i forbindelse med klager over salgsfremmende foranstaltninger.

Der findes visse regler i lovgivningen m.v. til beskyttelse af børn og unge. Således eksisterer der bl.a. i lov om foranstaltninger mod alkoholmisbrug et forbud mod butikssalg af alkohol til børn under 15 år og i lov om restaurationer og hotelvirksomhed et forbud mod servering af stærke drikke til mindreårige på restaurationer m.v. Derudover er der bl.a. særlige regler til beskyttelse af børn og unge i forbindelse med tv- og radioreklamer.

5. Høring

a. Kommissionens oprindelige forslag

Kommissionens oprindelige forslag blev i november 2001 sendt i bred høring hos erhvervs-, forbruger og interesseorganisationer. Organisationernes bemærkninger var følgende:

Generelle forbud og restriktioner

Bryggeriforeningen, Danmarks Automobilforhandler Forening, Dansk Detail Kreditråd, Danske Dagblades Forening, Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening, De Danske Bilimportører, Finansrådet, Handelskammeret og Radio- og TV-nævnet tilslutter sig forslaget, da forslaget vil indebære, at markedsføringslovens specialforbud fjernes. Visse af organisationerne har givet udtryk for, at forslaget vil være med til at sikre lige konkurrencevilkår i det indre marked med en forbedring af samhandlen til følge. Advokatrådet ser forslaget som en nødvendig foranstaltning ved gennemførelsen af det indre marked, og den forringelse af forbrugerbeskyttelsen, som forslaget kan medføre, opvejes af de positive virkninger ved gennemførelsen af ensartede regler.

Danmarks Rejsebureau Forening tilslutter sig en harmonisering af reglerne, da det vil være til fordel for virksomhederne. Dog kan en ophævelse af tilgiftsforbudet i markedsføringsloven føre til misbrug af store virksomheders dominerende stilling.

Håndværksrådet er ikke afvisende over for forslaget, men finder at den foreslåede nedregulering bør medføre, at gennemsigtighedsbestemmelserne tydeliggøres, så aftagerne kan foretage et valg på en velinformeret baggrund.

Forbrugerombudsmanden og Forbrugerrådet er overordnet enige om, at forordningsforslaget og grønbogen om forbrugerbeskyttelse i EU skal ses i sammenhæng og derfor bør gennemføres samtidigt. Forbrugerombudsmanden giver udtryk for, at forslaget er et fornuftigt skridt, hvorimod Forbrugerrådet umiddelbart er kritisk over for dets indhold og maksimumsharmoniseringen, da forslaget vil medføre en lav grad af forbrugerbeskyttelse og samtidig hindre lande i at vælge en højere beskyttelse.

Danmarks Skohandlerforening, Danmarks Tapet & Farvehandlerforening og Dansk Textil Union, DSK De Samvirkende Købmænd og Den Danske Boghandlerforening kan ikke støtte forordningsforslagets indhold, da en ophævelse af markedsføringslovens specialforbud vil betyde en skævvridning af markedet til fordel for de største aktører i dansk detailhandel og dermed en forringelse af vilkårene for en stor del af detailhandlen.

Dansk Tipstjeneste er umiddelbart kritisk over for forslagets bestemmelser om spil og konkurrencer og finder, at det vil være urimeligt, hvis egentlige spil (spil med pengeindskud) og købsbetingede markedsførings-spil ikke er underlagt samme høje standarder af forbrugerbeskyttelse m.v.

HORESTA finder, at salgsfremmende foranstaltninger ikke harmonerer med hensynene bag restaurationslovens regler om alkoholudskænkning.

Princip om gensidig anerkendelse

Danske Dagblades Forening bifalder i modsætning til Forbrugerrådet forslagets princip om gensidig anerkendelse.

Danmarks Rejsebureau Forening finder, at de restriktioner, der efter forslaget kan opretholdes nationalt, kan føre til omvendt diskrimination og skabe ulig konkurrence. Handelskammeret giver udtryk for det samme, men finder, at de lettelser, som princippet medfører, opvejer dette. Forsikring & Pension henviser til, at adgangen til opretholdelse af nationale forbud bør reguleres, så ensartede vilkår i alle medlemsstaterne sikres.

Informationskrav

Danske Dagblades Forening finder informationskravene rimelige. Bryggeriforeningen finder, at omfanget af oplysninger er for omfattende og komplekst. Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening henviser til, at kravene bør rettes ind i lyset af mediernes forskelligheder. Forsikring og Pension henviser til, at det ved markedsføring af forsikrings- og pensionsprodukter ikke vil være muligt at oplyse om priser.

Handelskammeret finder, at informationskravene bør være så konkrete som muligt for at skabe gennemsigtighed og sikre objektivitet. Forbrugerombudsmanden er af den opfattelse, at oplysningsforpligtelserne skal fastlægges under hensyntagen til først og fremmest forbrugerne. Danmarks Rejsebureau Forening finder, at enhver begrænsning på modtagelsen af en salgsfremmende foranstaltning bør fremgå i forbindelse med reklameringen.

Beskyttelse af børn og unge

Advokatrådet henviser til, at det bør overvejes, om forslaget yder tilstrækkelig beskyttelse af børn og unge.

Bryggeriforeningen støtter forbudet mod tilgift i form af uddeling af alkoholholdige drikkevarer, så længe det kun vedrører tilgiftstilfælde. Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening finder, at forbudet mod indsamling af personlige data fra et barn er for restriktivt.

Retsmidler og procedure for klager

Bryggeriforeningen finder, at det foreslåede administrative system er alt for omfattende, da forbrugeren risikerer at blive overinformet. Handelskammeret finder, at klageproceduren ikke virker hensigtsmæssig, og at der er behov for, at denne bestemmelse uddybes og konkretiseres.

b. Det græske formandskabs ændringsforslag

Formandskabets ændringsforslag har været sendt i bred høring hos erhvervs-, forbruger og interesseorganisationer.

Følgende organisationer har ikke haft bemærkninger til ændringsforslaget: Advokatrådet, Børnerådet, Dansk Ejendomsmæglerforening, Den Danske Dommerforening, Finansforbundet, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Interne Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Forsikring & Pension, Oliebranchens Fællesrepræsentation og Radio- og TV-Nævnet.

Følgende organisationer har haft bemærkninger til ændringsforslaget: Danmarks Automobilforhandler Forening, Dansk Detail Kreditråd, Dansk Industri, Dansk Textil Union, Dansk Tipstjeneste, Danske Dagblades Forening, Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening, De Samvirkende Købmænd DSK, FDB, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Rejsearrangører i Danmark, HORESTA, HTS Interesseorganisationen og Håndværksrådet.

Generelle bemærkninger

Danmarks Automobilforhandler Forening har oplyst, at de med de foreslåede ændringer stadig kan støtte forordningsforslaget. Dansk Detail Kreditråd har henvist til deres tidligere høringssvar.

Dansk Industri støtter forordningsforslaget og finder ikke, at det bør afvente udkommet af grønbogen. Organisationen støtter brugen af en forordning.

Dansk Textil Union støtter ikke forslagets grundlæggende formål, ligesom ændringsforslaget ikke skaber et kompromis, der i tilstrækkelig grad tager hensyn til den konkurrenceskævvridning, der vil ske mellem store og små detailhandelsvirksomheder. Foreningen finder ikke, at fravigelsesmuligheden for informationskravene nødvendigvis er et positivt tiltag.

Danske Dagblades Forening finder, at det er uhensigtsmæssigt, at der i ændringsforslaget lægges op til en begrænsning af værdien for præmier, da det oprindelige forslag netop trak i en ønsket retning med hensyn til forenkling og liberalisering. Foreningen forstår forslaget således, at de kan opretholde deres fastprissystem på løssalg af dagblade, hvorfor forslagets ændrede formulering på dette punkt støttes.

Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening finder, at forordningsforslaget bør fremmes, og at det ikke skal afvente udkommet af grønbogen.

De Samvirkende Købmænd har den overordnede opfattelse, at forslaget bør afvente og koordineres med processen for grønbogen om forbrugerbeskyttelse i EU, hvorfor de ikke specifikt vil kommentere ændringsforslaget.

FDB støtter generelt en harmonisering af salgsfremmende foranstaltninger. De finder dog, at grønbogen og forordningsforslaget skal ses i sammenhæng samt gennemføres samtidigt. Foreningen støtter ikke princippet om gensidig anerkendelse, da det skaber en usikker retstilstand. Foreningen finder, at indgrebsproceduren i forhold til børn og unge er for tung.

Forbrugerombudsmanden finder, at det er uacceptabelt, at Kommissionen fastholder bestræbelserne på at fremme forslaget uden hensyntagen til sine egne tilkendegivelser i grønbogen om nødvendigheden af samtidig harmonisering af rimelig handelspraksis. Foretages denne harmonisering ikke samtidigt, bør der indføres en undtagelse til princippet om gensidig anerkendelse baseret på Traktatens indgrebs- og notifikationssystem. Forbrugerombudsmanden finder, at ændringsforslaget med hensyn til forbrugerbeskyttelsen kun indeholder få eller indlysende detailforbedringer, som i forvejen er traktatbestemte eller af elementær konstitutionel karakter.

Forbrugerrådet opfordrer til, at forslaget integreres i arbejdet med grønbogen eller afventer grønbogens udmøntning i et rammedirektiv, og hvis ikke dette sker, at der som minimum stilles forslag om mulighed for at anvende modtagerlandsbestemmelser om god markedsføringsskik. Rådet finder, at princippet om gensidig anerkendelse åbner for en betydelig forringelse af forbrugerbeskyttelsen, fordi visse sektorområder ikke er harmoniseret fuldt ud. Rådet kan ikke støtte ændringsforslaget og finder, at forbedringerne for

forbrugerne er evidente beskyttelsesregler, samt at forbedringerne for erhvervslivet sker på bekostning af forbrugerbeskyttelsen.

Foreningen af Rejsearrangører i Danmark hilser forslaget velkomment og har ingen indvendinger eller bemærkninger til ændringsforslagets enkelte dele, da disse i forhold til det oprindelige forslag ikke ændrer eller væsentligt begrænser muligheden for iværksættelse af salgsfremmende forslag.

HORESTA finder, at informationspligterne fortsat er meget byrdefulde, henset til at forslaget skal sikre, at nye og mindre virksomheder får en forbedret mulighed for at markedsføre deres produkt i andre europæiske lande.

Håndværksrådet kan ikke støtte, at forslaget betyder, at markedsføringslovens regler om tilgift og rabatkuponer skal ophæves, ligesom rådet ikke kan støtte princippet om gensidig anerkendelse, da det vil betyde ulig konkurrencevilkår for nationale contra udenlandske virksomheder. De hensyn, der ligger bag afsenderlandsprincippet i e-handels- og tv-direktivet, gør sig ikke gældende ved markedsføringsiltag uden for internettet og tv-mediet.

Bemærkninger til ændringsforslagets enkelte elementer

Danmarks Apotekerforening finder, at kompetencen for reguleringen af lægemidler bør forblive hos de enkelte medlemsstater, da det er afgørende af hensyn til fastholdelsen af det nuværende sundhedsbeskyttelsesniveau, at de gældende restriktioner i den danske lovgivning kan opretholdes over for danske som udenlandske erhvervsdrivende.

HTS interesseorganisationen finder, at fremhævelsen vedrørende sundheds- og forbrugerbeskyttelsesniveauet i anvendelsesområdet sender nye signaler og kan betragtes som en hindring. Ændringen, om at forbud mod brug af rabatter op mod en udsalgperiode kan opretholdes, og indførelsen af en værdigrænse for præmier er en forringelse set fra erhvervslivets side. Organisationens kan tiltræde forslagens udvidede beskyttelse af børn og unge samt undtagelsen til princippet om gensidig anerkendelse, ligesom ændringen til formen for informationskravene ses som en lempelse i de alt for administrativt byrdefulde informationskrav.

Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening har fremført bemærkninger til visse af definitionsændringerne (bl.a. at referenceprisen bør udvides til at inkludere markedsføring af en vare m.v. med en introduktionsrabat). Foreningen er positiv over for fravigelsesmuligheden for informationskravene, men finder, at der også bør tages hensyn til det anvendte medie. I relation til informationskravet om indkøbsprisen for gaver foreslås det, at markedsprisen i stedet anføres. Foreningen kan tilslutte sig den særlige beskyttelse af børn og unge, dog kan den anvendte formulering medføre usikre og u hensigtsmæssige fortolkninger. Foreningen ønsker, at loftet for præmier fjernes, eller alternativt sættes op.

Dansk Tipstjeneste finder, at afgrænsningen mellem gevinstgivende og salgsfremmende spil ikke er tilstrækkelig klar, og at forslaget bør ændres til, at deltagelse i et salgsfremmende spil ikke kan betinges af køb eller deltagergebyr. Tipstjenesten fremfører, at forslaget indeholder en række uklarheder (bl.a. forståelsen af begrebet tidsbegrænset), at værdigrænsen for præmier er for høj, at hyppigheden for foranstaltningen af sådanne spil bør fastlægges, og at der bør være krav om, at salgsfremmende foranstaltninger bør anmeldes til en myndighed. Tipstjenesten er betænkelig ved fravigelsesmuligheden for informationskravene, fordi kunden i stedet af egen drift skal søge disse informationer.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forordningsforslaget vil i dets nuværende udformning betyde, at markedsføringslovens specialforbud om brug af tilgift og rabatkuponer forud for køb ikke kan opretholdes. *Forbudet mod mængdebegrænsning vil derimod kunne opretholdes.*

Forbudet mod købsbetingede konkurrencer vil ligeledes efter forslaget derimod kunne opretholdes, da forslaget på europæisk plan indfører en betingelse om, at deltagelse i salgsfremmende spil ikke kan gøres købsbettinget. Forslaget betyder dog også i sin nuværende udformning, at undtagelsen i markedsføringsloven om, at udgiveren af et periodisk skrift kan foranstalte lodtrækning til fordeling af gevinster i forbindelse med løsning af præmiekonkurrencer ikke kan opretholdes.

Øvrige danske regler, der indeholder forbud eller restriktioner mod brugen af salgsfremmende foranstaltninger, og som er rettet mod en bestemt type varer eller tjenesteydelser, kan desuden opretholdes. Det drejer sig f.eks. om regler i sundhedslovgivningen om sundhedsydelser. På grund af forslagets bestemmelse om gensidig anerkendelse kan de regler, der kan opretholdes og som ikke er harmoniseret på europæisk plan, alene kræves overholdt af danske virksomheder og ikke af virksomheder etableret i andre medlemsstater, uanset om disse markedsfører sig i Danmark.

Forslaget skønnes ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det skønnes, at forordningsforslaget gør det lettere for virksomhederne at markedsføre sig både i Danmark og i de øvrige medlemsstater. Forslaget skaber ensartede regler for virksomhederne i det indre marked, hvorved sikres retssikkerhed og lige konkurrencevilkår. Faktorer, der vil kunne øge konkurrencen og medvirke til at skabe et øget udbud af varer og tjenesteydelser på det europæiske marked. Øget konkurrence og handel vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Ensartede regler vil endvidere være til fordel for forbrugerne, idet de dermed ikke skal have kendskab til 15 medlemsstaters forskellige regelsæt. Ligeledes vil fastsættelse af en række informationskrav kunne skabe

den for forbrugerne nødvendige gennemsigtighed, hvorved forbrugernes tillid og tryghed til markedet kan øges. Tillid og tryghed er en væsentlig forudsætning, hvis der skal skabes vækst i handlen.

Princippet om gensidig anerkendelse kan imidlertid betyde, at virksomhederne på visse specifikke områder kan være underlagt strengere krav end udenlandske virksomheder. Ligeledes kan det for forbrugerne betyde en forringelse af beskyttelsen, idet de kan blive mødt af markedsføring, som ikke opfylder de kravene i den danske lovgivning. *Princippet vil dog kun have reel betydning i forhold til grænseoverskridende handlinger.*

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 17. maj 2002 forud for rådsmødet (Indre marked) den 21. maj 2002. Grundnotat og notat er fremsendt henholdsvis den 8. november 2001 og den 8. maj 2002. Høringsnotat er fremsendt den 16. januar 2001.

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/35/EF om sødestoffer til brug i levnedsmidler. KOM (2002) 375 endelig

Revideret genoptryk af grundnotat af 10. september 2002. Ændringerne er markeret med kursiv.

Resumé

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har ved KOM (2002) 375 endelig af 11. juli 2002 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/35/EF om sødestoffer til brug i levnedsmidler. Forslaget er oversendt til Rådet 11. juli 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 95. Forslaget skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Ifølge forslaget indføres der en bestemmelse om, at Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed kan tage stilling til, om et stof er et sødestof i henhold til direktivet. Denne bestemmelse bringer sødestofdirektivet på linie med tilsvarende bestemmelser i direktiverne om farvestoffer og om øvrige tilsætningsstoffer (diversedirektivet).

Desuden ændres anvendelsesbetingelserne for to af de allerede tilladte sødestoffer. E 951, aspartam, tillades anvendt til isvafler. Og anvendelsesområdet for E 952, cyclaminsyre og to cyclamatsalte, indskrænkes således, at stoffet ikke længere må anvendes til konfekturprodukter herunder tyggegummi, og den tilladte mængde til læskedrikke nedsættes. Forholdet omkring E 952 er begrundet i, at Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har nedsat værdien for ADI (acceptabel daglig indtagelse), og at det ifølge oplysninger fra Danmark om indtagelse af stoffet er konstateret, at visse grupper af børn kan overskride denne ADI-værdi på grundlag af de gældende bestemmelser.

Herudover tillades to nye stoffer. Det ene stof, E 955, sucralose, er i øjeblikket tilladt i én medlemsstat i henhold til udviklingsklausulen i rammedirektiv 89/107/EØF, der giver medlemsstaterne mulighed for i en periode på højst to år at tillade nye tilsætningsstoffer anvendt på deres eget territorium. Derefter skal fællesskabet tage stilling til optagelse i det relevante direktiv. Bestanddelene i det andet stof, E 962, aspartamacesulfamsalt, er to allerede tilladte sødestoffer, nemlig E 951, aspartam, og E 950, acesulfamkalium. Også dette stof er allerede tilladt i en medlemsstat.

Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har vurderet de to stoffer og har ikke fundet anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder ved anvendelse heraf.

Endelig præciseres én af de kategorier af fødevarer, som nævnes i direktivet.

2. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget blev behandlet i plenum i Europa Parlamentet den 10. april 2003, hvor Parlamentet vedtog en række ændringsforslag, der bl.a. pålægger Kommissionen at forelægge en rapport for Parlamentet og Rådet om dels en revurdering af brugen af og en forbedring af mærkningen af aspartam, dels en revurdering af stevia¹, samt inden for 3 år efter direktivets ikrafttræden at undersøge anvendelsesbetingelserne for sucralose og for aspartam-acesulfamsalt. Endvidere foreslås en yderligere reduktion af maksimumgrænsen for cyclamat til 100 mg/l, samtidig med at reduktionen udvides til også at gælde læskedrikke baseret på mælk eller frugtsaft.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er fremsat på baggrund af den tekniske og videnskabelige udvikling, der er sket med hensyn til sødestoffer siden vedtagelsen i 1996 af den første ændring til sødestofdirektivet. Forslaget er således også efter en dansk vurdering i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet området allerede er EU-reguleret og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet ændringsforslaget følger op på den seneste tekniske og videnskabelige udvikling.

4. Gældende dansk ret

Bestemmelser om tilsætningsstoffer er fastsat i bekendtgørelse nr. 282 af 19. april 2000 om tilsætningsstoffer til fødevarer og i Positivlisten af august 2002.

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg samt til en bred kreds af forbruger- og erhvervsorganisationer i henhold til fødevarerlovens § 6, stk. 1.

COOP Danmark A/S kan tilslutte sig reduktionen i anvendelsen af cyclamat (E 952).

Fødevareindustrien og Bryggeriforeningen/Danske Læskedrik Fabrikanter finder det uheldigt, at grænsen for anvendelse af E952 cyclaminsyre og dens Na- og Ca-salte er sat ned fra 400 mg/l til 350 mg/l.

Forbrugerrådet finder det positivt, at anvendelsesområderne for E 952 (cyclamat) reduceres, bl.a. fordi oplysninger fra Danmark viser, at ADI kan overskrides på grundlag af de hidtidige bestemmelser. Forbrugerrådet

¹ Der har været indgivet ansøgning om anvendelse af planten (det er nemlig ikke et stof i modsætning til Steviosid, der udvindes af Stevia) i henhold til forordningen om novel food. Den videnskabelige komité har udtalt sig i juni 1999. Der foreligger en Kommissionsbeslutning af 22. februar 2000 (2000/196/EF) om forbud mod markedsføring. (Hvad angår steviosid har den videnskabelige komité ligeledes udtalt sig i juni 1999, nemlig at stoffet i lyset af de foreliggende data ikke er sundhedsmæssigt acceptabelt som sødestof.) Henset hertil kan Parlamentets forslag ikke støttes. Kommissionen og formandskabet støtter ikke ændringen, som heller ikke forventes at kunne samle flertal.

har ikke bemærkninger, hvad angår stofferne E 955 (sucralose) og E 962 (aspartam-acesulfamkalium).

Danske Slagterier har ikke nogen bemærkninger til forslaget.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil kræve ændring af både bekendtgørelsen og Positivlisten.

Forslaget skønnes ikke at få statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke umiddelbart at få økonomiske konsekvenser for hverken erhverv eller forbrugere.

Udvidelserne for så vidt angår E 955 sucralose, E 962 aspartam-acesulfamsalt samt E 951 aspartam skønnes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet. Med begrænsningerne i anvendelsen af E 952 (cyclamat) skønnes det, at beskyttelsesniveauet samlet set forbedres ved forslagets vedtagelse.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Der er tidligere oversendt grundnotater til Folketingets Europaudvalg om sagen den 21. august 2002 og den 10. september 2002.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om vaske- og rengøringsmidler. KOM (2002) 485 endelig

Nyt notat

Resumé

Formålet med forslaget er sikre fri bevægelighed for vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer til vaske- og rengøringsmidler i det indre marked og at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau.

Vedtagelsen af et forslag til forordning vil få direkte virkning i Danmark. En række bestemmelser kræver dog særskilt gennemførelse i dansk ret, såsom udpegning af de kompetente myndigheder og gennemførelse af sanktionsbestemmelser.

1. Baggrund og indhold

Status

Kommissionen sendte den 4. september 2002 forslag til forordningen til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Forslaget erstatter tidligere regulering om vaske- og rengøringsmidler: Rådets direktiv 73/404/EØF af 22. november 1973 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om vaske- og rengøringsmidler, senest ændret ved Rådets direktiv 86/94/EØF, Rådets direktiv 73/405/EØF af 22. november 1973 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om kontrolmetoderne for de anionaktive stoffers biologiske nedbrydningsevne, senest ændret ved Rådets direktiv 82/243/EØF, og Rådets direktiv 82/242/EØF af 31. marts 1982 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kontrolmetoderne for nonioniske overfladeaktive stoffers biologiske nedbrydelighed og om ændring af direktiv 73/404/EØF. Direktiverne er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 443 af 6. september 1983 om overfladeaktive stoffers biologiske nedbrydelighed i vaske- og rengøringsmidler og bekendtgørelse nr. 124 af 14. marts 1986 om ændring af bekendtgørelse om overfladeaktive stoffers biologiske nedbrydelighed i vaske- og rengøringsmidler.

Formål og indhold

Forslagets overordnede formål er at sikre fri bevægelighed for vaske- og rengøringsmidler og overfladeaktive stoffer til vaske- og rengøringsmidler i det indre marked og at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau.

Forslaget moderniserer de eksisterende direktiver om vaske- og rengøringsmidler med hensyn til krav om overfladeaktive stoffers bionedbrydelighed. I forslaget fastlægges krav om fuldstændig bionedbrydelighed

med henblik på at sikre et højere miljøbeskyttelsesniveau. Desuden bliver Kommissionens henstilling 89/542 om mærkning af vaske- og rengøringsmidler gjort bindende for de produkter, der er omfattet af forslaget. Dette gælder også forekomsten af konserveringsmidler. Herudover indføres et krav om, at tilstedeværelsen af parfume, som er opført på listen over allergene parfumeindholdsstoffer (fastsat af Den Videnskabelige Komité for Kosmetiske Produkter og andre Forbrugsvarer end Levnedsmidler (SCCNFP)), skal angives på vaske- og rengøringsmidlernes emballager. Endvidere er der indarbejdet skærpede krav til oplysningspligt om vaske- og rengøringsmidler til brug for hudlæger m.v.

Hvis overfladeaktive stoffer ikke er fuldstændig bionedbrydelige ifølge forslaget, kan producenterne sende en ansøgning om dispensation til de pågældende kompetente myndigheder i medlemsstaten og til Kommissionen. Dispensationen skal indeholde test for primær bionedbrydelighed og en supplerende risikovurdering af det overfladeaktive stof.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europaparlamentet udtalelse forelå den 27. marts 2003.

Europaparlamentet udtalelse viser, at Parlamentet og Kommissionen generelt er enige om indholdet, men der er nogle punkter, hvor Europaparlamentet vil have skærpet kravene i forslaget.

Parlamentet ønsker et forbud mod brug af CMR stoffer, det vil sige stoffer, der er cancerogene, mutagene eller reproduktionsskadende.

Parlamentet vil have nogle tidsperspektiver indsat i teksten for at sikre den videre udvikling og forbedringer af direktivet samt indsat præciseringer i teksten, der på sigt skal være med til at mindske brugen af dyreforsøg.

Derudover indeholder udtalelsen en række præciseringer og indskærpelser til de anvendte definitioner.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at det indre marked for vaske- og rengøringsmidler ikke kan sikres af medlemsstaterne enkeltvis, og ikke uden fælles tekniske kriterier for hele Fællesskabet. Disse kriterier kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan.

For så vidt angår proportionaliteten, anfører Kommissionen, at foranstaltningen bør begrænses til det absolut nødvendige for at opfylde målene. Endvidere anføres, at kun en forordning kan garantere ensartet anvendelse af præcise krav til producenterne i medlemsstaterne.

Regeringen er enig i disse betragtninger

4. Gældende dansk ret

Bestemmelser om vaske- og rengøringsmidler er i dag fastsat ved bekendtgørelse nr. 884 af 23. oktober 2002 om vaske- og rengøringsmidler.

5. Høring

Forslaget har været til høring i specialudvalget (miljø). Specialarbejderforbundet støtter forslaget. Der er ikke indkommet yderligere høringsvar.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelsen af et forslag til forordning vil få direkte virkning i Danmark. En række bestemmelser kræver dog særskilt gennemførelse i dansk ret, såsom udpegning af de kompetente myndigheder og gennemførelse af sanktionsbestemmelser.

Ifølge forslaget skal forordningen træde i kraft 18 måneder efter offentliggørelse i Official Journal.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, amter eller kommuner.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at kunne medføre øgede omkostninger for producenter af de overfladeaktive stoffer, primært i forbindelse med test af vaske- og rengøringsmidlernes bionedbrydelighed. Det vurderes dog, at disse test allerede findes for hovedparten af de vaskeaktive stoffer, der markedsføres i dag.

Der findes ikke danske producenter af overfladeaktive stoffer. Derfor forventes forslaget ikke at give økonomiske eller administrative konsekvenser for danske virksomheder.

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget er en forbedring af den nuværende regulering af området.

Forslaget vurderes at forbedre beskyttelsesniveauet i EU.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 22. oktober 2002.

10. Forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om 26. ændring af direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af nonylphenol (NP), nonylphenol ethoxylate (NPE) og cement (Chrom VI i cement). KOM (2002) 459 final

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Formålet med forslaget er at harmonisere reglerne for begrænsning af markedsføring og anvendelse af nonylphenol (NP), nonylphenol ethoxylate (NPE) og cement (Chrom VI i cement) på fællesskabsniveau med henblik på at bevare det indre marked på disse områder samtidig med, at der sikres en høj grad af beskyttelse af den menneskelige sundhed og miljøet. NP og NPE anvendes primært i rengøringsmidler, til forarbejdning af tekstil, læder og metal, fremstilling af pulp og papir samt i kosmetik og andre produkter til personlig pleje.

I Danmark har der siden 1987 været en frivillig aftale om udfasning af NPE i vaske- og rengøringsmidler. Nærværende direktivforslag kan implementeres ved udstedelse af en bekendtgørelse.

1. Baggrund og indhold

Status

Kommissionen sendte den 2. september 2002 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslagets formål er at harmonisere reglerne for begrænsning af markedsføring og anvendelse af nonylphenol (NP), nonylphenol ethoxylate (NPE) og cement (Chrom VI i cement – herefter: Cr VI) på fællesskabsniveau med henblik på at bevare det indre marked på disse områder samtidig med, at der sikres en høj grad af beskyttelse af den menneskelige sundhed og miljøet. Kommissionen bemærker herved, at nationale regler for disse stoffer fører til handelshindringer i den udstrækning, at de nationale regler ikke er harmoniserede.

I denne forbindelse foreslås følgende:

- NP og NPE må ikke anvendes eller markedsføres som stof eller som en del af et præparat i koncentrationer på 0,1% eller højere (for NP) samt 1% eller højere (for NPE) for en række forskellige anvendelsesformål:
  - Industriel og institutionel rengøring med visse undtagelser
  - Rengøring i privat husholdning
  - Tekstil og læderforarbejdning med visse undtagelser

- Emulgator i veterinære midler til desinfektion af yver
  - Metalforarbejdning med visse undtagelser
  - Fremstilling af pulp og papir
  - Kosmetik
  - Andre produkter til personlig pleje med visse undtagelser
- Cement må ikke anvendes eller markedsføres som stof eller som en del af et præparat, hvis det indeholder mere en 0,0002% opløselig Cr VI. Hvis jernsulfat tilsættes med henblik på at nedsætte indholdet af Cr VI skal produkterne mærkes med pakkedato og længden af den periode hvor indholdet af Cr VI vil være under 0,0002%

Kommissionen anfører, at formålet med forslaget kun kan opnås gennem en ændring af direktiv 76/769/EØF.

2. Europa-Parlamentets holdning

Parlamentets 1. læsning afsluttedes den 18. marts 2003.

En af de væsentligste ændringer, som Parlamentet har foreslået, er, at forbudsområdet mod anvendelsen af NP og NPE udvides til også at omhandle deres funktion som hjælpestof i pesticider og biocider. Forbudet gælder ikke for produkter, der allerede har en godkendelse, men kun for produkter, der søger om godkendelse eller fornyet godkendelse. Desuden ændres grænseværdien for NPE, så den blive 0,1%, hvilket svarer til grænseværdien for NP.

Et anden væsentlig ændringsforslag er, at forbudet mod anvendelse af cement, hvor indholdet af opløst krom 6 overstiger 0,0002%, træder i kraft, selvom der endnu ikke findes en standardiseret målemetode til at bestemme indholdet af Cr VI.

De resterende af Parlamentets ændringer går på sproglige forbedringer, præciseringer og opfordringer til Kommissionen om at undersøge behovet for yderligere tiltag mod NP, NPE og Cr VI, på de områder, hvor de ikke står til regulering.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at harmoniserede regler er den eneste mulighed for at sikre varenes frie bevægelighed på dette område, samtidig med at der sikres en høj grad af beskyttelse af den menneskelige sundhed og miljøet. Brugen af mindre indgribende foranstaltning som opstilling af mål for den nationale regulering vil ikke sikre opfyldelsen af disse mål.

Kommissionen anfører, at forslaget er et supplement til flg. EU-lovgivning: Der er tale om forslag til 26. ændring af Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater (direktiv 76/769/EØF).

Regeringen er enig i disse betragtninger.

4. Gældende dansk ret

I Danmark har der siden 1987 været en frivillig aftale om udfasning af NPE i vaske- og rengøringsmidler.

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i specialudvalget (miljø). Specialarbejderforbundet kan støtte forslaget. Dansk Vand- og Spildevandsforening kan ligeledes støtte forslaget. Der er ikke indkommet yderligere høringssvar.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Nærværende direktivforslag kan implementeres ved udstedelse af en bekendtgørelse. Ifølge direktivforslaget vil en bekendtgørelse skulle træde i kraft senest 12 måneder efter offentliggørelsen af det vedtagne direktiv i de Europæiske Fællesskabers Tidende. Bekendtgørelsen skal indeholde et forbud mod anvendelse og markedsføring, som træder i kraft 18 måneder efter offentliggørelsen.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, amt eller kommune.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Samlet set vurderes forslaget kun at have beskedne økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervsliv og forbrugere. Det spiller her ved en vigtig rolle, at brugen af NP og NPE i Danmark forventes at være meget lille, samt at de eksisterende regler for Cr VI i Danmark er identiske med reguleringen i forslaget

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 22. oktober 2002. *Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandling den 14. marts 2003*

11. Uformelt ministermøde om Europæisk Turisme den 6. maj 2003

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

På baggrund af det hidtidige europæiske turisme samarbejde afholdt det græske formandskab en konference om transport og turisme efterfulgt af et uformelt ministermøde den 5.-6. maj 2003 på Kreta.

Arrangementet blev afholdt på baggrund af en rådsresolution om europæisk turismes fremtid, som blev vedtaget på rådsmøde (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 21. maj 2002, og som er en opfølgning på Kommissionens meddelelse af den 13. november 2001 (KOM(2001) 665).

I Kommissionens meddelelse udstikkes rammerne for det fremtidige turismesamarbejde i EU i form af ti mål for at styrke samarbejdet bl.a. i form af at bidrage til at styrke en bæredygtig og tilgængelig kvalitetsturisme, øge dialogen om turismeudviklingen samt implementere en fælles metode til måling af turismens økonomiske og beskæftigelsesmæssige effekter.

Rådskonklusionen bakker op om Kommissionens meddelelse og inviterer på den baggrund Kommissionen, medlemslandene og turismeerhvervet til at initiere en række foranstaltninger med henblik på at styrke samarbejdet om fremtidens europæiske turisme. Rådsresolutionen understreger vigtigheden af, at: i) eksisterende fællesskabsmidler anvendes i overensstemmelse med den åbne samarbejdsproces under hensyntagen til subsidiaritetsprincippet og erhvervets aktive deltagelse, ii) tilvejebringe instrumenter til at forbedre viden og analyser af turismens betydning, iii) analysere effekterne af fællesskabsforanstaltninger der påvirker turismen, iv) styrke erhvervets adgang til konkurrenceforbedrende foranstaltninger i regi af EU, v) overveje en analyse af EU's globale image og drøfte mulighederne for forbedringer, vi) styrke dialogen i Kommissionens Rådgivende Komite for Turisme, vii) samarbejde med ansøger-, nabo- og middelhavslande, viii) tilskynde samarbejdet mellem EU og internationale turismeorganisationer samt ix) fremme turismens etiske dimension.

På konferencen om EU's transportpolitik og turismens konkurrenceevne drøftedes emner inden for henholdsvis luft-, land- og søtransport af særlig betydning for turisme, herunder finansiering af sikkerhedsforanstaltninger i luftfartstrafikken, regulering af indenrigsfærge trafik mv. På konferencen blev bl.a. lagt op til at fortsætte identifikationen af områder af særlig betydning for europæisk turismes konkurrenceevne, styrke konsultation og inddragelse af turismepolitiske hensyn i EU's politikker samt til at fortsætte dialogen med henblik på at styrke europæisk turismes konkurrenceevne og fastholde turisme på den politiske dagsorden i EU.

På det uformelle ministermøde drøftedes: i) evaluering af konklusioner og forslag fremsat under konferencen om turisme og transport, ii) opfølgning på målsætningerne i Kommissionens meddelelse, iii) evaluering af konsekvenserne af krigen i Irak for europæisk turisme samt iv) europæisk turismes konkurrenceevne. Ligeledes der blev udvekslet synspunkter vedrørende ønsket om at fastholde et europæisk samarbejde på turismeområdet under en ny traktat.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Sagen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om udveksling af synspunkter.

4. Gældende dansk ret

Sagen berører ikke dansk lovgivning.

5. Høring

Sagen er ikke været sendt i høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

12. Uformelt ministermøde om forbrugerpolitik (Eretria, 8. maj 2003)

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

Det græske formandskab afholder den 8. maj 2003 et uformelt ministermøde om forbrugerpolitik. Følgende emner er sat på dagsordenen:

- Præsentation af konklusioner fra den europæiske konference for forbrugerorganisationer om "EU-regler for forbrugerbeskyttelse og deres håndhævelse".
- Statusorientering og udveksling af synspunkter vedrørende videnbase for forbrugerpolitik.
- Præsentation af Kommissionens forslag om håndhævelsessamarbejde.
- Præsentation af Kommissionens forventede rammedirektivforslag om urimelig handelspraksis.

Europæisk konference for forbrugerorganisationer

Den 7. maj 2003, dvs. dagen før det uformelle ministermøde, afholdes der en europæisk konference for forbrugerorganisationer om "EU-regler for forbrugerbeskyttelse og deres håndhævelse". Konklusioner herfra vil blive præsenteret på det uformelle rådsmøde.

Videnbase for forbrugerpolitik

I november 2002 afholdt det danske formandskab et seminar om udvikling af en fælleseuropæisk videnbase om forbrugerforhold. Seminaret er løbende fulgt op ad en række møder. På det uformelle ministermøde vil Kommissionen fremlægge deres arbejdsplan for opstart af udviklingen af en videnbase. Videnbasen vil indeholde viden om forbrugertilfredshed, tillid, information, klager mv.

Forslag om håndhævelsessamarbejde

Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse i Den Europæiske Union (KOM(2001) 536 endelig) og opfølgingsmeddelelsen til grønbogen (KOM(2002) 289 endelig) omhandler bl.a., hvordan håndhævelsen af forbrugerdirektiverne og det europæiske myndighedssamarbejde kan styrkes.

Kommissionen har i grønbogen foreslået en række muligheder for en øget og styrket håndhævelse, bl.a. udpegelse af én kompetent myndighed i hvert medlemsland som koordinator, gensidig fælles assistance mellem medlemsstaterne, fælles databaser og kommunikationsnetværk m.m.

Rammedirektiv om urimelig handelspraksis

Et af hovedinitiativerne i Kommissionens Grønbog om forbrugerbeskyttelse i EU samt opfølgingsmeddelelsen hertil har været at se på behovet for en europæisk regulering af markedsføringsretten ("urimelig handelspraksis"). Kommissionen har i relation hertil iværksat en række initiativ-

ver. Der er f.eks. foretaget en bred høring om emnet, afholdt bilaterale møder og konferencer, samt afholdt møder i ekspertgrupper med henblik på at indsamle informationer om medlemsstaternes regler og udfinde områder, hvor der kan være tale om grænseoverskridende hindringer.

Kommissionen forventes at fremsætte et rammedirektivforslag om urimelig handelspraksis i maj/juni 2003.

2. Europa-Parlamentets holdning

Da der er tale om et uformelt ministermøde, har Europa-Parlamentet ikke udtalt sig i sagen.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formandskabets orientering om det uformelle ministermøde berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Formandskabets orientering om det uformelle ministermøde berører ikke dansk ret.

5. Høring

Da der er tale om en orientering om et uformelt ministermøde, har sagen ikke været sendt i høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Afholdelsen af det uformelle ministermøde har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Afholdelsen af det uformelle ministermøde har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

13. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Direktiv 95/2/EF om betingelserne for anvendelse af tilsætningsstoffet E425 konjac KOM (2002) 451 endelig

Revideret genoptryk af grundnotat af 4. september 2002. Ændringerne er markeret med kursiv.

Resumé

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har ved KOM (2002) 451 af 5. august 2002 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/2/EF for så vidt angår betingelser for anvendelse af tilsætningsstoffet E 425 konjac. Forslaget er oversendt til Rådet den 5. august 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 95. Forslaget skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Ifølge Kommissionens oplysninger kan geleagtige konfekturprodukter tilsat stoffet E 425 konjac udgøre en livstruende risiko for mennesker. Med det formål at beskytte menneskers sundhed vedtog Kommissionen den 27. marts 2002 en beslutning (2002/ 247/EF) om midlertidig suspension af markedsføring og import af geleagtige konfekturprodukter, der indeholder tilsætningsstoffet E 425 konjac. Samtidig blev anvendelsen af E 425 konjac i geleagtige konfekturprodukter suspenderet. I henhold til direktiv 95/2/EF er det på visse betingelser tilladt at anvende tilsætningsstoffet E 425 konjac i fødevarer. På grundlag af nævnte kommissionsbeslutning er det derfor nødvendigt at ændre de gældende betingelser for at anvende E 425 konjac.

Forslaget indeholder således en ændring af betingelserne for anvendelse af E 425 konjac, således, at det ikke er tilladt, at anvende E425 konjac i geleagtige konfekturprodukter, herunder minibægre med gele.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtalte sig om forslaget i 1. læsning den 11. februar 2003.

Endvidere foreligger der en fælles indstilling af 15. april 2003 fra Europa-Parlamentet og Rådet med konsultationsfrist 25. april 2003, som er i overensstemmelse med Kommissionens forslag. Endvidere har Det Økonomiske og Sociale Udvalg udtalt, at udvalget fuldt ud støtter Kommissionens forslag vedrørende konjac (EFT C/2003/85 af 8. april 2003)

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Tilsætningsstofområdet er totalharmoniseret i EU. Ændringer i reguleringen skal derfor gennemføres på EU-niveau. Forslaget er således efter Re-

geringens vurdering i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Bestemmelser om tilsætningsstoffer er fastsat i bekendtgørelse nr. 282 af 19. april 2000 om tilsætningsstoffer og i Positivlisten af august 2002.

5. Høring

Forslaget har været i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg. De Samvirkende Købmænd (DSK) finder det meget positivt, at reglerne vedr. E 425 ændres for at forbedre fødevarerikigheden. COOP Danmark kan støtte forslaget.

Forslaget har endvidere været i høring hos en bred kreds af organisationer i henhold til fødevarerlovens § 6, stk. 1. Coop-Danmark, Fødevarerindustrien og Chokolade- og Konfekturindustriens Brancheforening har meddelt, at de kan støtte forslaget. Fødevarerindustrien og Chokolade- og Konfekturindustriens Brancheforening har endvidere oplyst, at konjac ikke anvendes i danske konfekturprodukter. Landbrugsrådet har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve ændring af bekendtgørelsen og Positivlisten. Positivlistens punkt 5.2 vedrørende anvendelsen af E425 konjac til konfekturprodukter er på baggrund af Kommissionens beslutning (2002/247/EF) ændret, således at det ikke længere er tilladt at anvende stoffet til geleagtige konfekturprodukter.

Forslaget skønnes ikke at få statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret ved forslagets vedtagelse.

Forslaget skønnes ikke at få samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Der er fremsendt grundnotat af 4. september 2002 til Folketingets Europaudvalg.

